

KIRKON ULKOMAANAPU SR TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

Ajalta

01.01.2020–31.12.2020

Y-tunnus 0998454-4

Eteläranta 8
00130 HELSINKI

KIRKON ULKOMAANAPU SR

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS AJALTA 01.01.2020 - 31.12.2020

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
Toimintakertomus	1
Tilinpäätös	
Tuloslaskelma	25
Tase	26
Tilinpäätöksen liitetiedot	27
Luettelo kirjanpidoista ja kirjanpitoaineistoista	33
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen päiväys ja allekirjoitus sekä tilintarkastajien tilinpäätösmerkintä	34

1. Kirkon Ulkomaanapu on Suomen suurin kansainvälisen avun järjestö

Vuonna 1947 perustettu Kirkon Ulkomaanapu (KUA) toteuttaa Suomen evankelisluterilaisen kirkon antamaa valtuutusta tehdä kehitysyhteistyötä, humanitaarista avustustyötä ja vaikuttamistyötä sekä investoida kehittyvien maiden pieniin ja keskisuuriin yrityksiin.

KUA on oikeusperustainen toimija, jonka työ perustuu kansainvälisiin ihmisoikeusstandardeihin ja -periaatteisiin. Ohjelmatyötä ohjaavat myös riskienhallinta, riskien vähentäminen, konflikti- ja sukupuolisensitiivisyys, ilmastonmuutos sekä ympäristöystävällisyys. KUA noudattaa työssään kansainvälisiä humanitaarisia periaatteita, joiden mukaan kaikilla katastrofeista tai konflikteista kärsivillä ihmisillä on oikeus poikkeuksetta saada apua ja suojelua.

2. Muutoksia toimintaympäristössä

Kirkon Ulkomaanapu keskitti toimintansa strategiansa mukaisesti maailman hauraimpiin ja haasteellisimpiin toimintaympäristöihin. Toimintavuoden alussa alkanut pandemia vaikutti voimakkaasti KUA:n toimintaan niin Suomessa kuin globaalisti. SARS-CoV-2 -viruksen aiheuttamien useiden tautipiikkien ilmeneminen Suomessa ja ohjelmamaissa teki toimintamme toteuttamisesta vaikeaa. Suomessa Helsingin toimisto siirtyi etätyöskentelyyn maaliskuussa rajoitustoimien käynnistyessä. Erityisesti kotimaassa tehtävälle varainhankinnalle vuosi oli haasteellinen. Lisäksi monien toimintamaiden vaalit ja niitä seuranneet huonontuneet turvallisuustilanteet sekä yllättävät katastrofit, lähinnä konfliktit ja luonnonkatastrofit, vaikeuttivat järjestön pitkän aikavälin ohjelmien toteutusta lähes kaikissa hauraissa ohjelmamaissamme. Tästä huolimatta työmme oli tuloksekasta ja useat sadat tuhannet ihmiset saivat apua kauttamme eri puolilla maailmaa. Ohjelmien sisältöjä kehitettiin vastaamaan muuttuneita tilanteita. Myös toiminta maahanmuuttajien kanssa Suomessa jatkui monista rajoituksista huolimatta.

Kestävän kehityksen periaatteet muodostavat yhteiset tavoitteet niin valtioiden, YK:n kuin myös muiden kehitystoimijoiden tekemälle työlle. Ne ohjaavat myös KUA:n toimintaa. Yksityisten toimijoiden mukaantulo kehityssectorille on osa kestävä kehityksen periaatteita. Niiden rooli on kasvanut niin kansainvälisesti kuin Suomessa ja myös KUA:n omassa toiminnassa. Vuosikymmenien työ naisten mikroryttäjäyden parissa on laajentunut käsittämään pienten ja keskisuurten (SME) yritysten lainoitukset ja teknisen tuen. Toimintavuoden aikana KUA:n sijoitusyhtiö FCA Investments jatkoi lainamuotoisten sijoitusten tekemistä. Ammatillinen koulutus ja erityisesti yrittäjäkoulutus ovat osoittautuneet tuloksekkaiksi. "From learning to earning" on naisten ja nuorten kanssa tekemämme työn tunnuslauseena monissa maaohjelmissamme. Uutena avauksena voidaan mainita luovien alojen yrittäjäkoulutuksen käynnistyminen kokeilumuotoisesti.

KUA:n kansainvälinen rahoitus kehittyi suotuisasti myös vuonna 2020 ja kansainvälisten rahoittajien kiinnostus KUA:n toimintaa kohtaan jatkui. Yksityishenkilöiden lahjoitusten ja kirkon kautta saatavien kolehtitulojen määrä laski pandemian asettamista rajoituksista johtuen.

3. Kirkon Ulkomaanavun toimintamaat 2020

Vuoden 2020 alussa Kirkon Ulkomaanavulla oli maaohjelma 12 maassa. Vuoden aikana ohjelma lopetettiin yhdessä maassa.

Afrikka	Aasia	Lähi-itä
Eritrea, Etelä-Sudan, Kenia, Keski-Afrikan tasavalta, Uganda, Somalia	Kambodža, Myanmar, Nepal	Israel ja palestiinalaisalueet (IOPT), Jordania, Syyria

Edellisten lisäksi Kirkon Ulkomaanapu toteutti humanitaarisen avun ohjelmatyötä Bangladeshissa, Libanonissa ja Mosambikissa.

Liberiassa KUA jatkoi paikallisen kumppanijärjestön SHED:n ohjelmatyön tukemista. Eritrean maatoimisto suljettiin helmikuussa 2020 ja toiminnot kokonaisuudessaan loppuivat vuoden 2020 loppuun mennessä.

KUA toimii Uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden rauhanverkoston sihteeristönä. Rauhanverkoston sihteeristöllä oli hankkeita useissa maissa, joissa KUA:lla ei ole toimintaa, esimerkiksi Koillis-Aasiassa. Kotimaassa rauhantyö keskittyi maahanmuuttajien kanssa tehtävään työhön ja väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisyyn.

Raportin temaattisessa osiossa kerrotaan muutamien esimerkkien kautta toimintamalleista ja aktiviteeteista Kirkon Ulkomaanavun projekteissa ja ohjelmissa. Lisäksi viitataan vuoden aikana käynnistyneisiin uusiin aloitteisiin. Numeerinen ja kvalitatiivinen kokonaiskuva raportoidaan globaalin ohjelman vuosiraportissa.

4. Kirkon Ulkomaanavun työ teemoittain

Kirkon Ulkomaanavun työ jakautuu kolmeen teemaan, jotka ovat keskeisiä kestävän muutoksen aikaansaamiseksi. Teemat liittyvät yksilön oikeuksiin: kaikilla on oikeus elää rauhassa, saada laadukasta koulutusta ja hankkia kestävä toimeentulo. Nämä teemat ovat toisiinsa liittyviä ja toisistaan riippuvaisia. KUA huomioi kaikessa työssään sukupuolten tasa-arvon, yhtäläiset osallistumisen mahdollisuudet, konfliktisensitiivisyyden ja ilmastokysymykset.

4.1 Oikeus laadukkaaseen koulutukseen

Toimintavuoden 2020 aikana Oikeus laadukkaaseen koulutukseen -teeman erikoistumisaloille luotiin uuden strategian pohjalta ohjaavia dokumentteja laadun arvioimiseksi ja varmistamiseksi. Koulutustyö keskittyy neljään erikoistumisalueeseen; koulutukseen katastrofeissa, ammatilliseen koulutukseen, opettajakoulutukseen sekä opetussektorin kehittämiseen. Vuoden 2020 aikana Covid-19-pandemian vuoksi KUA joutui useimmissa toimintamaissaan siirtymään luokkamutoisen lähiopetuksen tukemisesta etäopetuksen tukemiseen ja varautumaan nopeisiin siirtymiin opetusmuodosta toiseen. Humanitaarisen avun ohjelmatyössä Bangladeshissa haettiin uusia ratkaisuja koulutusaktiiviteettien toteuttamiseen etänä, kun opetusta ei voitu koronapandemian rajoitusten vuoksi järjestää suunnitellulla tavalla.

Kambodžassa maan koulutusjärjestelmän vahvistaminen jatkui mukautettujen aktiiviteettien avulla, vaikka hanketyötä hankaloitti Covid-19-pandemia. Yhteensä 84 opinto-ohjaajaa hyötyi KUA:n järjestämästä opinto-ohjauksen peruskoulutuksesta. 60 uutta opinto-ohjaajaa, joista 30 oli naisia, aloitti peruskoulutuksen toisen vaiheen. Opinto-ohjauksesta hyötyi 18 lukiota ja kuusi yläkouluu. Unelmakoulu-hankkeessa perustettiin liikkuvia oppimiskeskustoja tukemaan oppilaita ja heidän perheitään, hankittiin tablettitietokoneita tukemaan oppilaiden etäopiskelua ja jaettiin lapsille myös etäopetuspaketteja. Luku- ja kirjoitustaidon edistämiseksi aloitettiin lukupiiritoiminta kohdealueen kolmannen luokan oppilaille. Yli 80 lasta osallistui säännöllisesti lukupiireihin, joita järjestettiin kahdesti viikossa pilottikouluissa. KUA jatkoi myös turvallisen kouluympäristön tukemista.

Nepalissa 439 opiskelijaa (231 tyttöä, 208 poikaa) dalit-yhteisöistä ja entisten maaorjien yhteisöistä sai opetusmateriaaleja ja stipendejä, jotka edesauttoivat heidän koulunkäyntiään. Lisäksi 332 naista ja 38 miestä sai lyhytaikaista ammatillista koulutusta siipikarjan kasvatuksessa, inkiväärin käsittelyssä, matokompostin valmistuksessa, kudonnassa, ompelussa ja vihannesten viljelyssä myyntiä varten. 23 osuuskuntaa vahvistettiin edelleen erilaisilla koulutuksilla, joiden aiheita olivat muiden muassa osuuskuntien johtaminen, kirjanpito, tietokoneen käyttö ja dokumentointi.

Myanmarissa maaohjelma jatkoi yhteistyötä opetusministeriön kanssa ja laati sopimuksen yhteistyöstä opinto-ohjauksen ja neuvonnan integroimiseksi Myanmarin koulutusjärjestelmään. Opinto-ohjaushanketta on pilotoitu Yangonin esikaupunkialueella sijaitsevilla neljässä luostarikoulussa, jossa on annettu ryhmä- ja henkilökohtaista opintoneuvontaa. Lisäksi on järjestetty tapaamisia vanhempien ja yhteisöjen kanssa. KUA jatkoi myös käteisavustusohjelmaa koulutuksen tukemiseksi konfliktialueilla maan pohjoisosassa. Haavoittuvimpien kotitalouksien lapset saivat käteistä ja muuta hätäaputukea koulutukseen ja konfliktien ja Covid-19-rajoitusten aiheuttamien kiireellisten tarpeiden tyydyttämiseksi.

Palestiinalaisalueilla suunniteltiin opettajille tarkoitettua etäopetuksen pedagogista käsikirjaa Länsirannan opetussektorin kehittämiseksi. Työ tehtiin Opettajat ilman rajoja -verkoston vapaaehtoisten asiantuntijoiden tuella. Itä-Jerusalemmissä 60 syrjäytymisvaarassa

olevaa lasta sai oman tukihenkilön sekä osallistui vapaa-ajan toimintaan ja elämäntaitoja vahvistavaan koulutukseen. Aktiviteetteja toteutettiin koronaepidemian vuoksi osittain verkossa. Samassa hankkeessa koulutettiin 72 nuorta aikuista vapaaehtoisiksi lasten tukihenkilöiksi.

Jordanian maaohjelma tarjosi yhteensä 457 osallistujalle yrittäjyyskoulutusta sosiaalisesta yrittäjyydestä, uuden yrityksen perustamisesta ja olemassa olevan liiketoiminnan laajentamisesta. Koronaepidemian vuoksi maaohjelma pilotoi yrittäjyyskoulutuksen ja sitä seuraavan business coaching -toiminnan siirtämistä verkkoon. Tämän ohella 3 526 pakolaisleireillä asuvaa syyrialaisnuorta opiskeli englantia, matematiikkaa ja arkielämän taloudenhallintataitoja. Maaohjelma tarjosi pakolaisleireillä myös vapaa-ajan toimintaa kuten sirkusta, urheilua ja musiikkia 2 626 nuorelle. Koronaepidemian rajoitettua kokoontumisia ja henkilökunnan leirille pääsyä aktiviteetteja toteutettiin mobiilisovelluksen avulla.

Syyrian maaohjelma tuki 11 koulurakennuksen korjausta, jonka jälkeen 5 037 koululaista pääsi opiskelemaan uudistetuissa, turvallisissa tiloissa. Lisäksi 3 000 oppilasta sai käyttöönsä koulutarvikkeita ja koulupuvut. Kirkon Ulkomaanapu alkoi ensimmäisenä kansainvälisenä toimijana tarjota korona-aikana eri muodoissa toteutettua etäopetusta, johon osallistui 2 819 oppilasta. Tämän ohella 448 koulupudokasta onnistui palaamaan virallisen kouluopetuksen pariin KUA:n maaohjelman järjestämän tukiovetuksen ansiosta. Koronaepidemian vuoksi koululaisille ja heidän perheilleen jaettiin myös hygieniapakkauksia, joita sai käyttöönsä 3 670 kotitaloutta.

Keski-Afrikan tasavallassa KUA tuki kuutta nuorten rauhankerhoa Banguissa, Berberatissa ja Bozoumissa. Nuoret osallistuivat koulutuksiin, jossa vahvistettiin heidän osaamistaan ja tietojaan rauhantyössä sekä huhujen hallinnassa. Koulutuksiin osallistui yhteensä 70 nuorta (31 naista ja 39 miestä). Koulutuksen jälkeen nuorten rauhankerhoja tuettiin heidän yhteisöissään tekemässä rauhantyössä järjestämällä yhteensä 66 valmennusta. Koronaepidemia heikensi nuorten toimeentuloa. Maaohjelma järjesti heille yrittäjyyskoulutusta ja jakoi yrittäjyystoimintaa tukevaa materiaalia. Nuorten yhteisöissä jaettiin myös hygieniapakkauksia ja järjestettiin 27 radiokampanjaa Covid-19-pandemian ehkäisemiseksi.

Etelä-Sudanissa Covid-19-pandemia vaikeutti maaohjelman toimeenpanoa koulujen sulkeutumisen ja kokoontumisrajoitusten myötä. KUA jakoi hygieniatarvikkeita pandemian ehkäisemiseksi Awerialin ja Jonglein osavaltioissa. Opettajien pätevyitymistä tuettiin järjestämällä täydennyskoulutus 27 opettajalle. Koulutukseen osallistuneet opettajat saivat myös tuutorien ohjausta. Maaohjelma tuki nuorten ja naisten osallistamista rauhantyöhön. Jubassa muodostettiin nuorten ja naisten rauhankomiteat (15 miestä ja 45 naista). Komitean jäsenet osallistuivat koulutukseen, jossa heidän osaamistaan rauhantyössä ja konfliktin ehkäisyssä ja ratkaisussa vahvistettiin.

Somaliassa 4 128 lasta (1 843 tyttöä ja 2 285 poikaa) osallistui koulutukseen kymmenessä eri koulussa, joko uusissa tai remontoituissa koulurakennuksissa. Heistä 2 477 oli maan sisäisiä pakolaisia. 3 543 lasta (1 589 tyttöä ja 1 954 poikaa) kävi virallista peruskoulua ja

585 oppilasta (254 tyttöä ja 331 poikaa) osallistui nopeutettuun oppimishjelmaan, jonka avulla pakolaislapset ja -nuoret pääsivät takaisin virallisen opetuksen pariin jouduttuaan aiemmin keskeyttämään koulunsa luonnonkatastrofien, konfliktien tai pakolaisuuden vuoksi. KUA tuki laadukasta opetusta maksamalla palkkaa 120 opettajalle ja vahvistamalla opettajien pedagogisia taitoja koulutusten avulla.

Ugandan maaohjelma tuki 118 939 oppilaan (106 261 perusasteen ja 12 678 toisen asteen oppilaan) etäopiskelua koulujen sulkeuduttua maaliskuussa Covid-19-pandemian puhkeamisen myötä. KUA:n hankkeissa opettajia ohjattiin toimimaan uusilla tavoilla poikkeusoloista johtuen. KUA sekä tuki etäopetuksen järjestämistä että tarjosi opettajille heidän tarvitsemaansa ohjausta. Maaohjelmassa jaettiin oppilaille etäopiskelupaketteja, järjestettiin tiedottamiskampanjoita Covid-19-taudin ennaltaehkäisystä sekä järjestettiin radio-opetusta sekä ja pienryhmäopiskelua. Tämän ohella 3 858 oppijaa osallistui nopeutettuihin opetusohjelmiin kotiopetuksen ja lastensuojelun tukemina. KUA tavoitti yli 100 000 ihmistä tiedotuskampanjalla vaihtoehtoisista oppimistavoista ja koronartuntoja ehkäisevistä toimista. Kampanjan avulla voitiin varmistua siitä, että lasten elämä oli turvallista ja terveellistä koulujen sulkemisesta huolimatta. Kampanjan aikana tietoisuutta lisättiin radion, yhteisötapaamisten, megafonien ja äänentoistojärjestelmien avulla. Koronapandemia hankaloitti myös ammatillisen koulutuksen toteuttamista. Ugandan maaohjelma vastasi haasteisiin kehittämällä uuden yhteisöpohjaisen koulutusmallin (Community Based Training), jossa koulutetaan nuoria paikallisten käsityöläisten avulla pienissä ryhmissä, jolloin nuorten opintoja pystyttiin jatkamaan. KUA:n tukemissa kahdessa ammatillisessa koulutuskeskuksessa koulutettiin 842 nuorta (340 Rwamwanjassa ja 502 Kyakassa).

Keniassa 19 203 lasta (11 016 poikaa ja 8 187 tyttöä) sai opetusta kuudessa alakoulussa ja kuudessa esikoulussa Kalobeyein alueella. Lisäksi West Pokotin alueella opetusta sai 2 031 lasta (1 104 poikaa ja 927 tyttöä). Koulutukseen osallistui sekä pakolaislapsia että paikallisten yhteisöjen lapsia. Yhteensä 180 opettajaa ja 65 kouluhallinnon jäsentä sai koulutusta pedagogisiin taitoihin ja kokonaisvaltaisen, laadukkaan opetuksen edistämiseen oppimistulosten laadun parantamiseksi. Koulutuksen laatua parannettiin myös rakentamalla ja remontoimalla koulurakennuksia, käymälöitä ja koulukeittiöitä sekä hankkimalla luokahuoneisiin kalusteita. Keväällä koronarajoitukset vaikuttivat Kenian koulutusohjelman toteutukseen. Koulujen sulkeminen ja etäopetukseen siirtyminen vaikuttivat toimintaan olennaisesti, joten KUA sopeutti toimintaansa nopeasti rajoitusten tultua voimaan. Koulutushankkeissa jaettiin radioita, joiden avulla koulutusta voitiin jatkaa etänä. Opettajat vierailivat oppilaiden kotona ja tukivat siten opinnoissa. WhatsApp-sovellusta käytettiin opettajien tukemisessa. Vuoden 2020 aikana Keniassa kehitettiin myös KUA:n historian ensimmäinen varhaiskasvatuksen opettajakoulutusohjelma ja kouluttajan opas. Koronatilanteen takia tarkoitusta varten tehtiin sekä etä- että lähiopetuksen soveltuvat materiaalit.

Vuonna 2020 Covid-19-pandemian aiheuttama poikkeustila leimasi Oikeus laadukkaaseen koulutukseen -teeman toteuttamista. Vaikka kyseessä on ollut ensisijaisesti terveyskriisi, sillä on ollut paljon välillisiä vaikutuksia siihen, miten oikeus oppia on voinut toteutua eri maissa. KUA:n tukemissa hankkeissa on ollut etäopetuskäytössä sekä perinteiset

opetustavat (esimerkiksi kirjalliset oppimateriaalit), analogiset etäopetusvälineet (radio-opetus) että digitaaliset välineet (tietokoneiden lisäksi erilaisia älypuhelimien sovelluksia kuten WhatsApp). KUA:n ketteryudesta toimijana kertoo nopea siirtyminen tilanteiden mukaan etä-, lähi- ja hybridi-opetuksen välillä. Pandemian aiheuttamissa nopeissa käänteissä saumaton yhteistyö Opettajat ilman rajoja -järjestön (OIR) kanssa on ollut erityisen tärkeää.

KUA:n opetusalan asiantuntijat yhdessä OIR-vapaaehtoisten kanssa ovat panostaneet vuonna 2020 erityisesti opettajakoulutuksen toteuttamiseen etäopetuksen keinoin. Lisäksi he ovat tuottaneet suuren määrän opettajakoulutusohjelmia varhaiskasvatuksesta psykososiaaliseen tukeen ja opettajien mobiilimentorointiin. Opettajien kouluttaminen käyttämään olemassa olevia vähäisiäkin mahdollisuuksia on ollut tärkeää. Henkilökohtainen ohjaus ja opetus ovat välttämättömiä varsinkin etäopetusajana laadukkaan oppimisen takaamiseksi ja koulupudokkuuden välttämiseksi. Erilaiset tekniset välineet luovat näihin mahdollisuuksia. Suurin osa maailman lapsista ja nuorista elää kehittyvissä maissa, joissa mahdollisuudet monipuoliselle etäopetukselle ovat heikot, ja se tulee väistämättä vaikuttamaan oppimistuloksiin.

Vuosi Covid-19-pandemian alkamisen jälkeen yli 800 miljoonalla opiskelijalla – eli yli puolella maailman opiskelijaväestöstä – on Unescon mukaan edelleenkin merkittäviä keskeytyksiä koulutuksessa. Keskeytykset vaihtelevat täydellisestä koulujen sulkemisesta (31 maassa) osa-aikaisesti tarjottaviin opinto-ohjelmiin (48 maassa).

4.2 Oikeus toimeentuloon

Kirkon Ulkomaanavun Oikeus toimeentuloon -teeman strategia valmistui vuonna 2020. Toiminnan painopisteenä on yritystoiminnan ja työllistymisen tuki sekä maaseutu-, kaupunki- että pakolaiskontekstissa. Pääkohderyhminä säilyvät naiset ja nuoret. Vuotta 2020 leimasi Covid-19-pandemia, jonka moninaiset vaikutukset naisten, nuorten ja yhteisöjen toimeentuloon ilmenevät ajan myötä. Välittöminä hanketason toimenpiteinä koulutusta ja ohjausta siirrettiin verkko- ja mobiiliympäristöön, mikä toiminta tullee jatkumaan myös pandemian jälkeen. Hankkeissa kehitettiin uusia tukimuotoja niin yritysten kuin yksilöidenkin toimeentuloon. Esimerkiksi tuotantopanosten saanti ja erityisesti maataloustuotteiden kuljetukset markkinoille varmistettiin. Lisäksi tuotantoa suunnattiin aloille, joilla on kysyntää myös pandemian aikana, kuten kasvomaskien ja hygieniatuotteiden valmistukseen. Myös lainojen uudelleenjärjestelyä tuettiin. Humanitaarisen avun puolella keskityttiin yhä järjestelmällisemmin käteisapuun elinkeinotoiminnan toipumisen tukena.

Kambodžassa jatkettiin 17 naisten osuuskunnan toiminnan tukemista esimerkiksi tukemalla osuuskuntien johtamista ja lisäämällä digitaalista markkinointiosaamista. Vuoden aikana käynnistettiin 20 uutta tuottajaryhmää. Maaohjelman toisessa hankkeessa kahden kyläyhteisön vedensantia tuettiin rakentamalla kaksi vesiallasta ja korjaamalla yksi koulun vesiallas. 420 yhteisön jäsentä, joista 252 oli naisia, sai lisätietoa maankäyttöön ja

maankäyttökäytännöiden muuttamiseen liittyvistä asioista, maa- ja metsätalouden tuotantokäytännöistä ja perheoikeuksista. Hankkeiden avulla myös perustettiin seitsemän nuorisoryhmää, joiden jäsenet hyötyivät ihmisoikeuskasvatuksesta ja saivat lisätietoa koulutusoikeuksista.

Kaikissa toimeentulohankkeissa mukautettiin aktiviteetteja vastaamaan Covid-19-pandemiaan. Hankkeissa muun muassa jaettiin käteis- ja ruoka-avustuksia, aluksi 322 kotitaloudelle ja myöhemmin 321 kotitaloudelle. Avustusten jakotilaisuuksia hyödynnettiin pandemianvastaisessa työssä lisäämällä tietoisuutta taudista ja jakamalla hygienia- ja lääketarvikkeita kyläyhteisöjen jäsenille. Merkittäviä olivat erityisesti tapahtumat, joissa palaaville vierastyöläisille jaettiin tietoa pandemiasta.

Nepalissa Covid-19-tilanteeseen vastattiin suuntaamalla uudelleen hankkeiden varoja sekä humanitaariseen apuun (ruoka- ja lääketarvikkeet) että varhaisen toipumisen aktiviteetteihin (esimerkiksi siementen jakelu, tuki karjan/siipikarjan ja raaka-ainesten hankintaan pienyrityksille). Yhteensä 1 600 maatalouden harjoittajaa (joista 1 554 naisia) ja 555 karjankasvattajaa (joista 443 naisia) sai aineellista tukea toimeentulonsa parantamiseksi. 77 naisten omistamaa yritystä rekisteröitiin virallisesti asianomaisessa valtion virastossa, mikä antoi yrityksille legitimitetin ja loi mahdollisuuden saada säännöllistä tukea paikallishallinnolta. 296 osuuskuntien naisjäsenelle myönnettiin korkotukea lainoihin pandemian aikana kohdatun taloudellisen taakan helpottamiseksi.

Myanmarissa jatkettiin humanitaarisen avun ohjelmaa maan pohjois- ja länsipuolella keskittyen ruokaturvaan ja toimeentuloon. Maaohjelma jakoi käteisavustuksia Kachinissa ja vahvisti naisten toimeentulo-ohjelmaa Rakhinessa. Naisten Pankin tukemien toimeentulo-ohjelmien avulla maaohjelma tavoitti naisia köyhissä ja syrjäisissä yhteisöissä Kayinissa ja Rakhinen osavaltioissa. Näillä hankkeilla oli vaikutusta sekä naisten taloudelliseen tilanteeseen että naisten osallistumiseen ja vaikuttamismahdollisuuksiin yhteisöissä. KUA:n ja kumppaneiden yhteistyönä valmistui myös monipuolinen Myanmar Artisan Toolkit (MAT) -koulutusmateriaali yrittäjyydestä ja käsityöläisyydestä. Koulutusmateriaalit jalostettiin opetusvideoiksi ja otettiin käyttöön hankkeissa.

Jordaniassa 285 yrittäjää sai starttirahan ja neuvontaa uusien yritysten perustamisen tai olemassa olevan liiketoiminnan laajentamisen tueksi. Lisäksi paikallisyhteisöissä järjestettyihin naisten yrittäjyyden haasteita käsitteleviin keskustelutapahtumiin osallistui 125 naista.

Keski-Afrikan tasavallassa KUA tuki 39 naisryhmän maanviljelys- ja pienyrittäjyystoimintaa Bozoumissa Ouham Penden maakunnassa. 436 naista yhteensä 21 naisryhmästä osallistui maanviljelyskoulutukseen, jossa vahvistettiin heidän osaamistaan maanviljelytekniikoista. Ryhmille jaettiin koulutuksen jälkeen maanviljelyvälineitä ja siemeniä, ja heitä tuettiin viljelypalojen perustamisessa. 25 naista 12 naisryhmästä osallistui yrittäjäkoulutukseen, joka käsitteli yritystoimintaa, kirjanpitoa ja markkinointia. Kuutta naisryhmää tuettiin pienkarjankasvatuksessa jakamalla ryhmille porsaita.

Ugandassa 1 250 Kampalan ja Wakison piirin epävirallisen asutuksen naista sai laadukkaan liiketoiminnan koulutuksen ja pääsi osallistumaan 50 äskettäin perustetun

säästö- ja lainaryhmän toimintaan. Naispuoliset edunsaajat (yhteensä 3 750 kaudella 2018–2020) ovat hiljattain perustettujen säästö- ja lainaryhmien sekä aiemmin perustettujen sadan säästö- ja lainaryhmän lainojen avulla pystyneet perustamaan uusia yrityksiä. Vuonna 2020 yksityis- ja ryhmäyrityksiä perustettiin yhteensä 2 554. Kyseiset naisten perustamat ja johtamat yritykset loivat myös 152 uutta työpaikkaa.

Somaliassa tehtiin tutkimus aiempina vuosina ammattikoulutusta saaneiden nuorten asemasta. Tutkimuksen mukaan 230 nuorta (170 naista ja 60 miestä) kokee teknisten, ammatillisten ja liiketoimitaitojensa parantuneen. 21 nuorta (10 naista ja 11 miestä) oli työllistynyt palkkatöihin, 47 (37 naista ja 10 miestä) työllisti itse itsensä ja lisäksi luotiin 24 uutta yritystä, joista 23 oli naisen perustamia. 24 uutta yritystä työllisti yhteensä 71 ihmistä (50 naista ja 21 miestä) parantaen alueen nuorten työllisyyttä ja paikallista taloutta. Vuonna 2020 käynnistyi myös uusi ammattikoulutushanke, jossa aloitti vuoden lopulla 35 opiskelijaa vaatesuunnittelun ja -ompelun opintolinjalla. Hanke jatkuu vuonna 2021.

Kenia alkoi ilmastonmuutoksen ehkäisyyn linkittyvä toimeentulohanke haavoittuvien yhteisöjen parissa Baringossa. Nuoria koulutettiin nykyaikaiseen mehiläistenhoitoon, jonka jälkeen nuorten ryhmät saivat mehiläispesiä toimeentulonsa parantamiseksi.

Etelä-Sudanissa Old Fangkakissa KUA tuki kaikkein huonoimmassa ruokaturvatilanteessa elävien haavoittuvien ja konfliktista kärsineiden kotitalouksien selviytymistä ruokaturvalla ja raha-avustuksilla. Kokonaisuudessa 2 500 kotitaloutta (15 000 henkilöä) tavoitettiin, joista naisten johtamia talouksia oli 1 345. 687 naisten johtamaa ja 313 miesten johtamaa kotitaloutta sai raha-avustusta. 655 naisten johtamaa ja 345 miesten johtamaa maanviljelijätaloutta ja 500 kalastajataloutta tuettiin koulutuksella viljelijä- ja kalastajaryhmien muodostamiseksi. Näitä talouksia tuettiin myös jakamalla viljely- ja kalastusvälineitä.

Naisten Pankki uudisti strategiansa ja rahoittamansa hanketyön tavoitteet vuonna 2020. Tavoitteita lähdettiin viemään ripeästi käytäntöön. Toiminta keskittyy yhä selkeämmin naisten yritystoiminnan tukemiseen eri keinoin ja lisääntyvään yhteistyöhön yksityissektorin kanssa. Vaikuttavuustavoitteena on, että 80 prosenttia tuetuista naisista pääsee kestävän toimeentulon piiriin. Lisäksi uusien toimintamutojen kehittämiseen ja lanseeraukseen varattiin vuotuinen määräraha. Vuonna 2020 Naisten Pankki rahoitti yhteensä 12 hanketta kuudessa toimintamaassa. Myös Naisten Pankin varoin Ugandaan perustettu kanalayritys aloitti munantuotannon Chiggi-tuotemerkillä. Covid-19-pandemian käynnistyessä päätavoitteena oli varmistaa jo saavutetut tulokset ja estää tuettujen naisten luisuminen takaisin köyhyyteen. Osa hankevaroista ohjattiin toimeentuloa tukevaan hätäapuun.

4.3 Oikeus rauhaan

Kirkon Ulkomaanavun rauhantyö tukee laaja-alaista osallistumista, jonka keskiössä ovat nuoret, naiset, pakolaiset sekä uskonnolliset ja perinteiset toimijat. Vuonna 2020 KUA jatkoi työtään osallistavan rauhan edistämiseksi kansallisella tai paikallisella tasolla Afrikan ja

Aasian maaohjelmissa. Rauhantyö on Covid-19 pandemian myötä entisestään pyrkinyt hyödyntämään teknologisia ratkaisuja sekä edistämään linkityksiä muiden temaattisten painopisteiden ja toimintamuotojen kanssa. *Oikeus rauhaan* -strategia hyväksyttiin tammikuussa 2020, jonka jälkeen strategian jalkauttamiseksi on muun muassa edistetty KUA:n sisäistä vertaisoppimista ja tiedonvaihtoa rauhantyöstä.

Keniassa KUA on saavuttanut vakiintuneen aseman yhteisötason rauhantyössä yhdessä paikallisten toimijoiden sekä lääninhallinnon ja kansallisen hallituksen kanssa. Kerion laakson alueella jatkui aktiivinen vaikuttamistyö rauhan puolesta. Yli 700 alueen asukasta sai koulutusta rauhanneuvotteluihin, sovinnontyöhön ja rauhanrakentamiseen. Naiset ja nuoret osallistuivat aktiivisesti paikalliseen rauhantyöhön ja toimivat yhteisöjen muutosagentteina sovittelu- ja rauhanprosesseissa. Lisäksi rauhanverkosto vahvistaa Keniaassa uskonnollisten vähemmistöjen ja viranomaisten välistä luottamusta ja tukee perustuslaillisten oikeuksien ja uskonnonvapauden toteutumista. Verkoston rauhankoulutuksiin osallistui 117 vastuunkantajaa (69 miestä ja 48 naista) Kwalen, Kilifin, Mombasan ja Garissan alueella.

Ugandassa 123 nuorta tuettiin ammattikoulutuksen kautta, etteivät he altistuisi väkivaltaisille ääriilikkeille. Heille tarjottiin myös erilaisia foorumeita, joiden kautta he voivat osallistua dialogiin eri sidosryhmien kanssa siitä, kuinka lisätä heidän aktiivista ja mielekästä osallistumistaan kansalaistoimintaan. KUA:n kumppanin Ugandan musliminuorten kehitysfoorumi UMYDF:n kansainvälisen rauhanpäivän kunniaksi järjestämän vuotuisen rauhan gaalan kautta tuettiin epäsuorasti 60 000 nuorta edunsaajaa. Tarkoituksena oli saada nuoret reagoimaan väkivaltaisten ääriilikkeiden synnyttämiin uhkiin ja riskeihin. Kyseistä tapahtumaa käytettiin vaikuttamisfoorumina nuorten osallistumiselle rauhanprosesseihin. Samassa yhteydessä maailman johtajia kannustettiin tarkastelemaan rauhaa huomioiden sekä pandemia että nuorten lisääntynyt alttius väkivallalle.

Somaliassa KUA ja kumppanijärjestöt ovat olleet tärkeässä asemassa tuoden yhteen eri toimijoita kansallisella ja alueellisella tasolla tukemaan paikallishallinnon ja valtion jälleenrakentamista. Lokakuussa 2020 perustettiin menestyksekkäästi alueellinen neuvosto Afmadowin alueella Jubalandin osavaltiossa sekä Etelä-Galkacyon alueella Galmudugin osavaltiossa. Afmadowin neuvostossa on 21 jäsentä (19 miestä ja kaksi naista) ja Etelä-Galkacyon neuvostossa 27 jäsentä (22 miestä ja 5 naista). KUA on tukenut sovinnontekoa ja työskennellyt läheisesti kansallisen sisäministeriön sekä Galmudugin osavaltion sisäministeriön kanssa. Paikallisia konflikteja on soviteltu etenkin Galmudugissa ja työn ansiosta tilanne alueella on pysynyt rauhallisena. KUA:n tuella perustettu naisten verkosto kokosi yhteen naisjärjestöjä ja -aktivisteja Somalian lounaisessa osavaltiossa. Verkoston tärkeä tehtävä on ollut luoda tukiverkko naisille sekä vaikuttaa hallitukseen, kansalaisyhteiskuntaan sekä perinteisiin ja uskonnollisiin johtajiin, jotta naisten rooli politiikassa ja päätöksenteossa vahvistuisi. Toiminnan ansiosta 16 naista valittiin lounaisen osavaltion päätöksentekoon maaliskuussa 2020, eli 17 prosenttia valituista parlamentin jäsenistä oli naisia. Osa naisista valittiin merkittäviin asemiin osavaltion ministeriöissä.

Kambodžassa Changemaker-nuorisohanke lisäsi kuluneena vuonna nuorten tietoisuutta pandemiasta ja varautumista sen vaikutuksiin. Hanke tuki pandemian seuraamuksista

kärsiviä perheitä ruoka-avustuksilla Chaebin läänissä. Tuen piirissä oli 86 perhettä, jotka olivat menettäneet toimeentulon tai työnsä pandemian aikana. Hankkeen hyödynsaajien toimeentuloa vahvistettiin myös lahjoittamalla kanoja. Kampanjoita tietoisuuden lisäämiseksi Covid-19 viruksen leviämisen ehkäisemiseksi järjestettiin kolmessa eri yhteisössä.

Nepalissa 238 ihmistä (106 naista ja 132 miestä) ja 11 valtion virkamiestä osallistui yhdeksään rakentavan ja myönteisen johtamisen koulutukseen, jotta he voisivat torjua kastipohjaista syrjintää. Koulutukset vahvistivat myös lainvalvontaviranomaisten valmiuksia panna täytäntöön syrjinnän vastaista lainsäädäntöä ja vahvistaa ihmisoikeuksia. Kastipohjaisesta syrjinnästä ja vallitsevista laeista sitä vastaan järjestettiin 84 erilaista vuoropuhelua, työpajaa, julkista kuulemistilaisuutta ja tiedotustapahtumaa. Näihin osallistui 5 495 ihmistä (joista 3 115 naista) ja 66 hallinnon edustajaa. Lisäksi 1 020 naista ja 50 miestä osallistui 51 yhteisötason vuoropuheluun, joiden kautta pyrittiin vähentämään sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa ja lisäämään tietoisuutta miesten osallistumisen tärkeydestä tasa-arvon edistämiseksi.

Myanmarissa KUA ja Myanmarin kirkkojen neuvosto revisioivat kehittämänsä uskontojen välisen opetuksen opaskirjan eri käyttäjiltä saadun palautteen perusteella ja julkaisivat kirjan virallisesti joulukuussa 2020. Myös muiden uskontojen edustajat ovat ilmaisseet kiinnostuksensa tällaisesta lasten opetukseen tarkoitettua oppaasta. Kayinissa rauhanhankkeessa 766 henkilöä sai tietoa rauhanprosessista 15 kylän alueella järjestettyjen tilaisuuksien kautta. Lisäksi 43 naiskomiteoiden jäsentä kyseisissä kylissä osallistui rauhan rakentamista ja rauhanprosessia käsittelevään koulutukseen.

Keski-Afrikan tasavallassa nuoret olivat tärkeässä roolissa rauhanvälitystyössä. 71 nuorta (28 naista ja 43 miestä) Banguissa, Berberatissa ja Bozoumissa osallistui koulutukseen, joissa käsiteltiin konfliktien ehkäisyä, rauhankasvatusta ja huhujen hallintaa. Koulutusten jälkeen KUA tuki nuorten rauhanryhmiä heidän toiminnassaan. Ryhmät järjestivät paikkakunnilla rauhanvälityskampanjoita, jotka tavoittivat yhteensä 3 900 yhteisön jäsentä. KUA järjesti myös yhteistyössä Religions for Peace -järjestön ja Uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden rauhanverkoston kanssa kaksi työpajaa, joissa suunniteltiin seuraavaan kolmen vuoden työtä ja tuotiin yhteen paikallisia ja kansainvälisiä toimijoita. Kymmenen hengen delegaatio Keski-Afrikan tasavallasta osallistui myös Religions for Peace -järjestön suureen maailmankokoukseen, jossa vaikutustyötä päästiin tekemään 900 toimijan edessä.

Etelä-Sudanissa, Manybolissa, järjestettiin Dinka- ja Murel-yhteisöille dialogitilaisuus, jonka tarkoituksena oli löytää yhdessä rauhanomaisia ratkaisuja yhteisöjen välisiin ongelmiin ja konfliktinehkäisyyn. Rauhandialogi toi yhteen 100 kummankin yhteisön ja hallinnon jäsentä. Rauhandialogin saavutuksena osallistujat identifioivat konfliktin syntyneen johtaneita tekijöitä sekä loivat ja allekirjoittivat yhdessä rauhansopimuksen. KUA vahvisti naisten ja nuorten osaamista rauhanvälitystyössä Gumurukissa ja Piborissa järjestämällä koulutuksen ja työpajoja 80 naiselle ja 80 nuorelle.

Israelissa järjestettiin paikallisissa toisen asteen oppilaitoksissa 47 yhteiskunnallisiin aiheisiin keskittynyttä työpajaa, joihin osallistui 304 eri taustoista tulevaa opiskelijaa. Kahdeksan fasilitaattoria koulutettiin vetämään työpajoja.

Uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden rauhanverkosto aloitti *Strategia 2020–2025:n* toteuttamisen lisäämällä ja muuttamalla toimintaa vastaamaan Covid-19-pandemian haasteisiin. Vuonna 2020 rauhanverkostossa toimi seitsemän projektia sekä useita tukiprosesseja Etelä- ja Kaakkois-Aasiassa, Euroopassa, Lähi-idässä, Pohjois-Afrikassa sekä Saharan eteläpuolisessa Afrikassa. Vuonna 2020 alkoi kaksi uutta konsortiohanketta. Niistä ensimmäinen on **PAVE**, joka tutkii radikalisoitumisen syitä ja pyrkii ennaltaehkäisemään radikalisoitumista Balkanin, Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän alueilla. Toinen on **AHA!**, joka pyrkii vaikuttamaan Covid-19-pandemian vastatoimiin ennaltaehkäisemällä vihapuhetta ja konflikteja sekä rakentamalla sosiaalista yhteenkuuluvuutta Etelä-Aasiassa. Ohjelman kautta tuettiin myös 87 ruohonjuuritason rauhantoimijaa apurahajärjestelmän kautta. Rauhanverkosto on toteuttanut globaalia rauhantyötä muun muassa vaikuttamistyön, verkostoitumisen ja tiedon tuottamisen kautta globaaleilla, alueellisilla ja kansallisilla foorumeilla. Rauhanverkosto toteutti myös tutkimushankkeen uskonnollisten ja perinteisten johtajien roolista rauhanprosesseissa Keski-Afrikan tasavallassa sekä konfliktianalyysin ja selvityksen naisten asemasta rauhantyössä Somaliassa. Lisäksi rauhanverkosto järjesti 18 *Socially Distant Town Hall* -tapahtumaa keskittyen koronapandemian vaikutuksiin rauhantyössä.

5. Humanitaarinen apu

Kirkon Ulkomaanavun humanitaarisen avun työssä näkyi pitkittyneiden kriisien suuri määrä ympäri maailmaa. Lähes kaikki humanitaarisen avun ohjelmat, muun muassa Etelä-Sudanissa, Ugandassa, Somaliassa, Myanmarissa, Jordaniassa, Syyriassa ja Keski-Afrikan tasavallassa, keskittyivät pakolaisten tai maiden sisällä liikkuvien ihmisten tukemiseen. KUA jatkoi ohjelmayhteistyötä Tanskan Kirkon Ulkomaanavun kanssa Bangladeshissa Myanmarista Bangladeshiin paenneiden ihmisten parissa. Ohjelma keskittyi koulutukseen ja naisten parissa tehtävään työhön.

Keväällä 2020 iskeneen Covid-19-pandemian myötä KUA myönsi katastrofirahastostaan ja kohdistetuista keräysvaroista tukea KUA:n maatoimistojen koronatyöhön. Tämä tuki kohdistui Keniassa, Ugandassa, Etelä-Sudanissa ja Somaliassa pääasiallisesti hygieni- ja valistustyöhön ja koulunkäynnin mahdollistamiseen etäyhteyksillä. Myöhemmin vuoden aikana KUA pystyi myös uudelleenkohdentamaan rahoitusta käynnissä olevista kehityshteistyö- ja humanitaarisen avun ohjelmista vastaamaan monipuolisesti koronapandemian tuomiin haasteisiin.

KUA saattoi loppuun keväällä 2020 Mosambikissa vuonna 2019 aloitetun koulutussektorin ohjelman. Ohjelmassa rakennettiin väliaikaisia kouluja, jaettiin koulutarvikkeita ja koulutettiin opettajia ja paikallisia opetusalan viranomaisia niillä alueilla, joihin hirmumyrsky Idai iski keväällä 2019. Alkuvuodesta 2020 KUA jatkoi myös hätäapujakeluita Koillis-Syyriassa maan sisäisille pakolaisille.

Syksyllä 2020 KUA toimitti hätäapua yhdessä Norjan Kirkon Ulkomaanavun kanssa Beiruttiin, Libanoniin, elokuussa tapahtuneen massiivisen satamaräjähdyksen vuoksi. Hätäapuvaiheen jälkeen KUA aloitti maassa humanitaarisen avun ohjelman suunnittelun koulutussektorilla. Suunnitelmat sisältävät muun muassa tuhoutuneiden koulujen korjaamista tai uudelleenakentamista, koulutarvikkeiden jakeluita ja perheiden tukemista koulunkäynnissä ja paluussa arkeen. Ohjelman toteutus käynnistyy alkuvuodesta 2021. Toimintavuoden aikana KUA jatkoi valmisteluja käynnistää humanitaarinen avustustyö Pohjois-Koreassa.

KUA jatkoi panostamista katastrofivarautumisen vahvistamiseen sekä maatasolla että globaalisti. KUA on koulutusalan vahva toimija globaalissa koulutusklusterissa ja sen yhteydessä toimivassa valmiustiimissä. Yksi KUA:n työntekijä käyttää puolet vuosittaisesta työajastaan YK-vetoisen koulutussektorin humanitaarisen työn koordinaatioon katastrofitilanteissa eri puolilla maailmaa. KUA panosti myös toimeentulon kehittämiseen humanitaarisen avun ohjelmatyössä, ja ohjelmamaissa hyödynnettiin enenevässä määrin käteisavustusten antamista materiaaliavun sijasta. Lisäksi vahvistettiin yhteyksiä kansainvälisiin humanitaarisiin verkostoihin, yhteistyökumppaneihin ja rahoittajiin.

6. Vaikuttamistyö

Vaikuttamistyömme painopisteinä olivat KUA:n teemat: oikeus laadukkaaseen koulutukseen, rauhaan ja toimeentuloon, kansalaisyhteiskunnan kapeneva tila, naisten oikeudet sekä kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun politiikkaan ja rahoitukseen liittyvät kysymykset. Maaliskuusta alkaen Covid-19-pandemia ja sen vaikutukset kehittyviin maihin, heikoimmassa asemassa oleviin ihmisiin sekä avustustoimintaan nousivat myös järjestön vaikuttamistyön keskiöön.

Koronarajoitusten myötä vaikuttamistapaamiset ja -tilaisuudet toteutettiin pääasiassa virtuaalisesti. Uutta teknologiaa hyödyntäen pystyimme vaikuttamaan aktiivisesti niin KUA:n ohjelmamaissa, kansainvälisillä foorumeilla kuin Suomessa.

Ohjelmamaissamme tuimme ja mahdollistimme erityisesti naisten, nuorten, vähemmistöjen, uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden osallistumisen päätöksentekoon. Järjestimme muiden muassa keskustelutilaisuuksia ja konsultaatiota sekä vaikuttamiskampanjoita. Vaikuttamistyömme tuloksena esimerkiksi Somaliassa naisten rooli politiikassa ja päätöksenteossa vahvistui. Onnistuimme myös vaikuttamaan lasten ja nuorten etäkoulunkäyntimahdollisuuksiin koronapandemian aikana.

Suomessa panostimme erityisesti kehitysyhteistyörahoituksen tasoon ja sen allokointiin sekä Suomen Afrikka-strategian ja ylivaalikautisen kehityspoliittisen selonteon sisältöihin liittyvään vaikuttamiseen. Kävimme suoraa ja aktiivista dialogia päättäjien kanssa, annoimme useita lausuntoja muiden muassa eduskunnan valiokuntien pyynnöstä, esiinnyimme mediassa, järjestimme keskustelutilaisuuksia ja kampanjoimme yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa. Työmme vaikutti osaltaan siihen, että alustavista leikkauspaineista huolimatta Suomen kehitysyhteistyömäärärahataso nousi merkittävästi.

Suomi myös vahvisti rooliaan globaalin oppimisen kriisin ratkaisemisessa esimerkiksi tukemalla rahallisesti, osallistamalla Global Partnership for Education- ja Education Cannot Wait -rahastojen työhön sekä perustamalla opetusalan osaamiskeskuksen. KUA oli mukana vaikuttamassa siihen, että ulkoministeriö myönsi suomalaisille järjestöille humanitaarisen avun lisärahoitusta koronatyöhön ja tuki järjestöjen työtä erilaisin joustoin, esimerkiksi omarahoitusosuuden väliaikaisella poistamisella. Onnistuimme myös saamaan ylivaalikautiseen kehityspoliittiseen selontekoluonnokseen useita KUA:n esittämiä näkemyksiä ja Suomen Afrikka-strategiaan liittyvissä keskusteluissa KUA:n kannat nousivat hyvin esille.

Kansainvälisellä tasolla vaikutimme yhdessä kumppaneidemme kanssa globaaliin oppimisen kriisiin liittyvän rahoituksen tason nostamiseen. Koronapandemian puhjettua laadimme yhteistyössä muun muassa Koulutus katastrofeissa-verkoston (Education in Emergencies, INEE) ja muiden järjestöjen kanssa suositukset lasten turvallisuudesta koulunkäynnistä koronakriisin aikana ja sen jälkeen. ACT EU:n kanssa vaikutimme EU:n pitkän aikavälin budjettiin ja ohjelmointiin sekä EU:n Afrikka-strategiaan.

Panostimme myös henkilöstömme ja kumppaniemme vaikuttamistyön osaamisen kehittämiseen erilaisten koulutusten kautta.

7. Järjestön kehittyminen ja kasvu

Kirkon Ulkomaanavussa työskenteli vuoden 2020 lopussa noin 3 000 henkilöä 14 eri toimintamaassa ja lisäksi useassa Euroopan maassa ja Pohjois-Amerikassa. Ohjelmamaat ovat useimmiten sota-alueita tai muuten hauraita toimintaympäristöjä. Ammattitaitoisen henkilökunnan löytämisessä ja sitouttamisessa oli edelleen haasteita etenkin hauraissa toimintaympäristöissä. Laadunvarmistustyötä jatkettiin toimintavuoden aikana. Core Humanitarian Standard -allianssi vahvisti sertifiointin jatkumisen tarkastuksien jälkeen.

Toimintavuoden aikana jatkettiin investointitoiminnan uusien toiminta- ja rahoitusinstrumenttien kehittämistä. KUA:n vuonna 2018 perustaman FCA Investments Oy:n (FCAI) sijoitustoiminta jatkui rahoittamalla kahta kehittyvissä maissa toimivaa rahastoa, sekä suorien sijoitusten kautta Ugandassa. C4D on hollantilaisen sisarjärjestömme ICCO:n perustama rahasto, joka keskittyy toiminnassaan lainoittamaan usean Aasian maan pientä- ja keskisuurta yritystoimintaa. International Fund for Agricultural Developmentin (IFAD) Ugandaan perustama Yield Fund taas tukee erityisesti maatalouteen ja ruoantuotantoon liittyvää pk-yritystoimintaa. Vuoden lopulla valmisteltiin uusien suorien sijoitusten tekemistä Ugandassa ja Somaliassa.

Vuonna 2016 perustetun Omnia Education Partnerships Oy:n (OEP Oy) toiminta jatkui. KUA on OEP:n vähemmistöosakas. Toimintavuoden aikana toteutettiin ensimmäinen OEP:n ja KUA:n yhteisohjelma, jonka tuloksena 44 pakolaista Ugandassa sai suomalaisen yrittäjätutkinnon.

8. Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Strategiansa mukaisesti KUA toimii maailman hauraimmissa ja köyhimmissä maissa. Tämän johdosta riskien tunnistamisella ja hallinnalla on keskeinen rooli toiminnan onnistumisessa ja tuloksellisessa toteuttamisessa. Riskien arviointia ja hallintaa toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla maatoimistoissa ja Helsingissä. Tämän toiminnan tueksi KUA on kehittänyt riskienhallintatyökalun. Arviointityön tuloksena tämänhetkisiä korkean riskin aihealueita on viisi.

Turvallisuus: Kirkon Ulkomaanavun henkilöstön turvallisuuteen panostetaan sekä käytäntöjä ja ohjeistuksia kehittämällä että henkilöstöä kouluttamalla ja perehdyttämällä. Turvallisuus ja riskienhallinta ovat olennainen osa KUA:n toimintaa, jota toteutetaan varautumalla ja ennaltaehkäisemällä onnettomuus- ja vaaratilanteita sekä ehkäisemällä vahinkoja.

Toimintavuonna huomio keskittyi henkilöstön turvallisuuskoulutukseen ja sen kehittämiseen aiempaa enemmän. Tämän lisäksi alueellisten turvallisuuvastaavien koulutusta kehitetään entistä enemmän. Heidän tehtävänä on tukea maajohtajia ja -toimistoja päivittäisessä turvallisuustyössä, toimia yhteyshenkilönä mahdollisissa hätätilanteissa sekä avustaa kenttämatkoihin liittyvissä riskinarvioinneissa.

Ennakoivalla riskienhallinnalla pyritään varautumaan uhkaaviin tilanteisiin ja turvallisuusarvioinnissa huomioidaan eri tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa vaaratilanteita. Niistä yleisimpinä vuonna 2020 olivat liikenneonnettomuudet ja infektioaudit. Lisäksi ohjelmamaiden poliittinen tilanne loi laajalti epävakaa ilmapiiriä.

Toimintavuonna korostuivat koronapandemian asettamat haasteet. Pandemian alkuvaiheessa henkilöstön ohjeistus varautumisen ja hygienian osalta olivat avainasemassa. Pandemian laajetessa ja ohjelmamaiden lisätessä rajoituksia muun muassa liikkumisen suhteen, evakuoimme ja kotiutimme osan henkilöstöstä yhteistyössä suurlähetystöjen kanssa.

Laatu- ja luotettavuus: Hankalat toimintaympäristöt ovat haasteellisia toiminnan korkean laadun ylläpitämisessä. Liittyessään CHS (Core Humanitarian Standard) Alliance -järjestöön ja saatuaan laatusertifioinnin KUA on sitoutunut kehittämään toimintansa laatua ja luotettavuutta korkealle tasolle. Tämä vaatii jatkuvaa ponnistelua ja kehittämistä sekä myös resursseja. Panostusta vaatii muun muassa henkilöstön perehdyttäminen uusiin tai uudistettuihin linjauksiin ja ohjeistuksiin.

Perusrahoituksen eli ns. ”vapaan” rahoituksen hankkiminen: KUA:n toiminnan kokoluokka ja rahoitusrakenne ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana muuttuneet merkittävästi. Poiketen muiden suomalaisten kansalaisjärjestöjen toimintamallista suuri osa KUA:n tuloista hankitaan kansainvälisiltä rahoittajilta. Tällaisia ovat esimerkiksi YK-järjestöt, yksityissektori, muut kansainväliset järjestöt, muiden maiden kehitysyhteistyöviranomaiset ja kehityspankit.

Kansainvälisen rahoituksen kasvu edellyttää järjestöltä yhä enemmän omarahoitusta. Lisäksi rahoittajat vaativat omien resurssiensa vähentyessä kansalaisjärjestöiltä entistä suurempaa omarahoitusosuutta. Mahdollisuudet kasvattaa rahoitusta suomalaisilta keräys- ja lahjoittajamarkkinoilta ovat rajalliset. Jos omarahoitusosuutta ei pystytä kasvattamaan, sillä voi olla vaikutusta hankkeissa tarvittavan teknisen tuen rahoitukseen, mikä voi puolestaan johtaa työn laadulliseen heikkenemiseen.

Henkilöstön kuormittuminen, saatavuus ja vaihtuminen: koronapandemia ja viranomaisten sen johdosta antamat suositukset ja rajoitukset sekä osassa toimintamaita jatkuva etätyöskentely ovat kuormittaneet henkilöstöä työhyvinvointia lähes vuoden ajan. Hyvinvointia tukevia ja edistäviä toimia on järjestetty yhteistyössä palveluntuottajien kanssa. Työyhteisössä on opittu uusia työskentelytapoja sekä tapoja olla yhteydessä kollegoihin.

Toiminnan kasvaessa KUA:n maaohjelmiin tarvitaan entistä enemmän ammattitaitoista ja osaavaa henkilöstöä, jonka rekrytinnissa on joissakin maissa ja tehtävissä vaikeuksia. Henkilöstömäärän kasvaminen luo osaltaan paineita maaohjelmien henkilöstöhallinnon vahvistamiseen ja muun muassa uusien työntekijöiden perehdyttämiseen.

Toimintaympäristöjen vaarallisuus ja haasteellisuus lisäävät vaihtuvuutta ja lyhentävät työsuhteiden kestoja. Jotta työ voi työntekijöiden vaihtuessa jatkua keskeytyksettä, on huolehdittava myös työtehtävien dokumentoinnista ja sujuvasta siirtämisestä seuraajalle. Myös psykososiaalisen tuen tarpeet on otettava huomioon.

Taloudelliset riskit: edellä mainittujen esimerkiksi omarahoituksen saatavuuteen liittyvien riskien lisäksi koronapandemian aiheuttamat matkustusrajoitukset lisäävät pitkittyessään taloushallintoon liittyviä riskejä. Järjestön vastuulliseen toimintatapaan liittyy olennaisesti läsnäolo toimintamaisissa ja talousprosessien toimivuuden seuranta maatoimistoissa. Pandemian myötä tämä on jossakin määrin hankaloitunut.

Maineriskit: Avustustyön toimiala on avunsaajien, rahoittajien, median ja yleisön jatkuvan tarkastelun kohteena. Virheitä ja epäonnistumisia etsitään, ja niiden vääränlainen käsittely voi kostautua maineen huonontumisena ja myös lahjoittajien luottamuksen menetyksenä.

Työsuhteen alussa jokainen KUA:n työntekijä allekirjoittaa eettiset ohjeet (Code of Conduct) ja samalla sitoutuu toteuttamaan KUA:n arvoja ja sääntöjä. Monipuolinen ohjeistus ei takaa onnistumista, jos seurantaan ja tarkastuksiin ei kiinnitetä riittävästi huomiota. Onnistuneet rekrytointiprosessit, hyvä työhön perehdyttäminen ja jatkuva koulutus pienentävät virheiden tai epäeettisen toiminnan riskejä.

Myös KUA:n kumppanien ja muiden avustustoiminnassa toimivien järjestöjen virheet voivat aiheuttaa maineriskejä koko toimialalle. Niihin voi varautua vain huolehtimalla oman toiminnan eettisyydestä ja vastuullisuudesta. KUA:n valitusmekanismi on työkalu myös maineenhallinnan parantamiseksi.

9. Varainhankinta

Varainhankinnassa yksityisiltä lahjoittajilta saatu tulo pieneni etenkin pandemian aiheuttamien liikkumis- ja kokoontumisrajoitusten johdosta. Testamenttitulot kasvoivat hieman. Pandemiasta johtuen kolehtien kerääminen vaikeutui, koska jumalanpalvelukset muuttuivat virtuaalisiksi ja myös Yhteisvastuukeräyksen tulos laski. Kirkkohallituksen jakama ylimääräinen toiminta-avustus ei pystynyt kompensoimaan lahjoituksissa tapahtunutta laskua. Sen vuoksi kotimainen varainhankinta jäikin suunnitellusta tuloksestaan kokonaisuudessaan noin 10 prosenttia alhaisemmaksi. Loppuvuonna tehdyt varainhankinnan ponnistukset paransivat alkuvuoden tupahtanutta tulosta. Katastrofeja ja konflikteja, jotka normaalisti saavat lahjoittajat aktivoitumaan, ei tapahtunut, ja näin ollen myös tyypillinen katastrofiviestinnän vaikutus muuhun lahjoittamisen jäi uupumaan. Kotimainen julkinen rahoitus kehittyi positiivisesti, ja pandemiasta johtuen ulkoministeriö myös poisti vaatimuksen omarahoitusosuudesta. Ulkomaisten julkisten rahoittajien osalta kasvu on ollut merkittävää erityisesti neljässä KUA:n Afrikan toimintamaassa, ja vapaan omarahoituksen tarve kasvaa entisestään, jotta kansainvälisen rahoituksen omavastuuosuudet voidaan kattaa. Uusia kasvualueita haettiin aloittamalla suunnittelu toimintamaissa tapahtuvan varainhankinnan kehittämiseksi.

Hävikkiruokakauppa WeFood jouduttiin sulkemaan keväällä ostoskeskusten pandemiarajoituksista johtuen. Liike avattiin uudelleen kesäkuussa, minkä jälkeen myynnin kasvu on jatkunut tasaisena. Kevään 2021 aikana tullaan ylittämään 250 000 myydyin hävikkiruokakilon raja. WeFood on tuolloin ollut toiminnassa vajaat 2,5 vuotta. WeFood välittää kymmeniltä tavarantoimittajalta, valmistajalta, maahantuojalta, tukulta, kaupalta ja tuottajalta lahjoituksena saatua hävikkiruokaa. Hankkeessa oli mukana 160 vapaaehtoista.

10. Säätökonsernin rakenne

Kirkon Ulkomaanavun säätökonserniin on yhdistelty Jordanian, Kenian ja Yhdysvaltojen toimistot sekä Omnia Education Partnerships Oy (osuus 20%), FCA Investments Oy (osuus 100%) sekä Egg Production (U) Ltd, joka sijaitsee Ugandassa (osuus 100%).

Liberian toimiston itsenäistymisprosessi toteutui, ja paikallinen organisaatio SHED jatkaa toimintaa KUA:n rakentamalla pohjalla.

Kirkon Ulkomaanavun emon kirjanpitoon on yhdistelty sivuliikkeinä käsitellyt toimistot, jotka sijaitsevat Kambodžassa, Keski-Afrikan tasavallassa, Etelä-Sudanissa, Somaliassa, Nepalissa, Myanmarissa, Eritreassa sekä Ugandassa. Lisäksi KUA:lla oli humanitaarista ohjelmatoimintaa Mosambikissa ja Bangladeshissa, missä jälkimmäinen operaatio toteutettiin yhdessä Tanskan Kirkon Ulkomaanavun kanssa. KUA jatkoi toimintavuoden aikana Pohjois-Koreassa toteutettavan humanitaarisen operaation valmistelua. Ohjelman valmistelut hidastuivat maan asettamien pandemiarajoitusten johdosta.

11. Talous

Toimintakertomuksessa luvut on esitetty seuraavasti: konserni 2020 (konserni 2019), emo 2020 (emo 2019). Jos konsernin ja emon vuoden 2020 luvut eivät poikkea toisistaan, on esitetty vain yhdet luvut.

Vuosi 2020 oli toiminnallisesti haastellinen vuosi Covid-19-pandemian vuoksi. Pandemia esti f2f-varainhankinnan vuonna 2020, rajoitti mahdollisuuksia sijoittaa kansainvälistä henkilöstöä KUA:n toimintamaihin, rajoitti matkustusta toimintamaihin ohjelmien seuraamiseksi ja tukemiseksi sekä hidasti ohjelmien toimeenpanoa useissa maissa. Tilanteesta huolimatta KUA:n tuotot nousivat erityisesti institutionaalisilta rahoittajilta saatujen varojen ansiosta. Vaikka kirkollisen rahoituksen määrä laski, yksityisvarainhankinta piti pintansa tänä haasteellisena vuotena ja onnistui siirtämään varainhankinnan aktiviteetteja verkkoon. Kulupuolella KUA onnistui toteuttamaan hankkeet lähes suunnitelmien mukaisesti huolimatta edellä mainituista merkittävistä toiminnallisista rajoitteista kaikissa toimintamaissa. Globaaliin pandemiaan liittyvät rajoitteet vaikuttivat kuitenkin ohjelmien toimeenpanoon, mikä johti säästöihin mm. avustustyön tukitoiminnoissa verrattuna talousarvioon ja edelliseen vuoteen, mm. kansainvälisen matkustamisen vähentyessä liittyen läsnäoloon maatoimistoissa. Osa hankkeiden viivästyksistä johti saatujen tuottojen siirtoihin vuodelle 2021, mikä näkyi kasvuna taseen saaduissa ennakkoissa sekä rahastoissa.

Konsernin näkökulmasta kahdessa tytäryhtiössä koituneet tappiot pienentävät tulosta. Egg Plant Ltd Ugandassa teki alijäämäisen tuloksen johtuen tuotannon aloittamisen viivästyisestä ja sen merkittävästä vaikutuksesta myyntiin. Suomessa FCA Investments käynnisti vähitellen sijoitustoimintaansa, ja teki alijäämäisen tuloksen pääosin kurssivaihteluiden takia.

Kaiken kaikkiaan 2020 oli Kirkon Ulkomaanavun konsernille odotuksia parempi vuosi huolimatta haasteellisesta toimintaympäristöstä, joka teki ennustamisesta hyvin vaikeaa.

Tilikauden 2020 tulos oli 132 187,37 € (alijäämä oli 434 879,92 €), tulos 925 222,03 € (alijäämä oli 315 644,86 €) ja oman pääoman määrä vuoden lopussa 10,2 M€ (9,0 M€), 11,0 M€ (9,1 M€). Lyhytaikaiset saamiset yhteensä olivat 4,9 M€ (3,1 M€), 5,3 M€ (3,4 M€), joista hankkeita toteuttaville kumppaneille maksetut ennakot olivat 0,8 M€ (0,9 M€), 1,2 M€ (1,2 M€). Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä oli 15,2 M€ (8,7 M€), 14,6 M€ (8,4 M€), joista saadut ennakkomaksut olivat 10,3 M€ (4,9 M€), 10,0 M€ (4,9 M€). Pitkäaikainen vieras pääoma pysyi samana 16,0 M€ (16,0 M€) sisältäen FCA Investments Oy:n lainan Suomen valtiolta. Laina-aika on enintään 18 vuotta ensimmäisestä nostosta (2019) ja emo takaa mahdolliset lainasta aiheutuvat tappiot 3,0 M€ asti.

MEUR	2020		2019		Muutos	
	Konserni	Emo	Konserni	Emo	Konserni	Emo
Tilikauden tulos	0.1	0.9	-0.4	-0.3	0.5 [500%]	1.2 [130%]
Oma pääoma sisältäen rahastot	10.2	11.0	9.0	9.1	1.2 [10%]	1.9 [20%]
Lyhytaikaiset saamiset	4.9	5.3	3.1	3.4	1.8 [40%]	1.9 [40%]
<i>josta maksetut ennakkomaksut</i>	0.8	1.2	0.9	1.2	-0.1 [-10%]	0 [0%]
Lyhytaikainen vieras pääoma	15.2	14.6	8,7	8.4	6.5 [40%]	6.2 [40%]
<i>josta saadut ennakkomaksut</i>	10.3	10.0	4.9	4.9	5.4 [50%]	5.1 [50%]

11.1 Tuotot

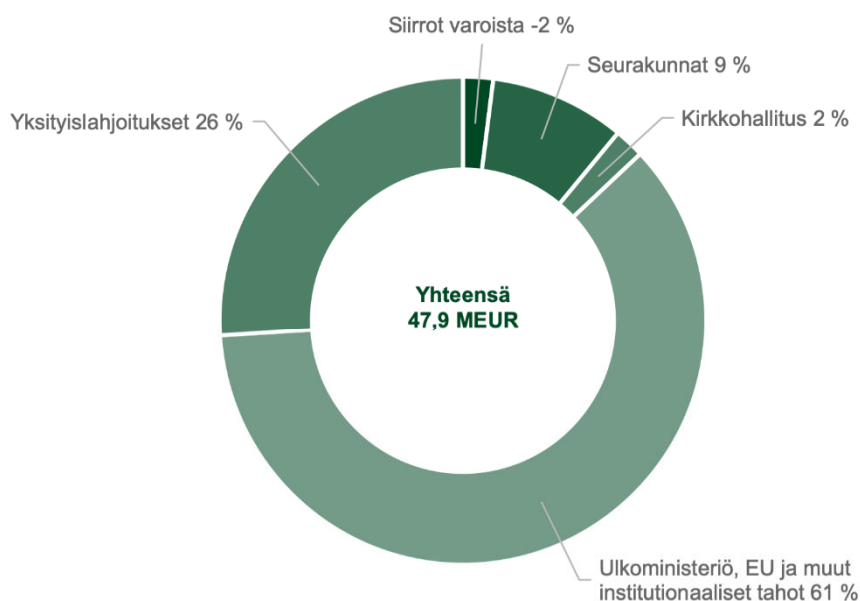
Tilikauden tuotot olivat 47 921 036,65 € (45 912 743,25 €), 46 685 073,59 € (44 706 316,56 €), ja kasvua edelliseen vuoteen nähden oli 4,4 % (konserni), 4,4 % (emo). Tilikauden tuotot sisältävät siirtoja rahastoihin 900 283,31 € (siirtoja rahastoista 1 031 060,64 €).

Seurakuntien talousarviotuki oli 3,9 M€ (3,9 M€). Yhteisvastuukeräyksestä saatu tuotto oli 0,7 M€ (1,3 M€). Kirkkohallitukselta saatu toimintatuki oli 1,0 M€ (1,0 M€).

Ulkoministeriöltä sekä kotimaisista ja kansainvälisistä institutionaalisista rahoituslähteistä saatu tuki oli yhteensä 30,6 M€ (25,2 M€), 29,7 M€ (24,0 M€). Ulkoministeriö tuki kehitysyhteistyötä 7,0 M€:lla (6,4 M€) ja humanitaarista työtä 2,5 M€:lla (3,8 M€).

Yksityisen sektorin osuus, mukaan lukien seurakuntien tilittämät yksityislahjoitukset, oli 10,8 M€ (13,7 M€).

Tuotot, 2020, konserni

11.2 Kulut

Tilikauden kulut olivat yhteensä 47 788 849,28 M€ (46 347 623,18 M€), 45 759 851,56 (45 021 961,42 M€) ja ne kasvoivat edellisestä vuodesta 3,1 % (konserni), 1,6 % (emo).

Avustustyön kulut olivat 42,5 M€ (40,7 M€), 41,3 M€ (39,4 M€), ja ne sisälsivät ohjelmien suunnittelu-, seuranta- ja kehittämiskuluja 2,4 M€ (2,9 M€). Avustustyön tukitoimintojen eli viestinnän, varainhankinnan, sidosryhmätyön ja yleishallinnon kulut olivat 5,3 M€ (5,6 M€).

Kaikista toimintakuluista käytettiin avustustoimintaan 89,0 % (87,9 %), 90,5 % (87,6 %). Tukitoimintoihin käytettiin 11,0 % (12,1 %), 9,5 % (12,4 %) kuluista.

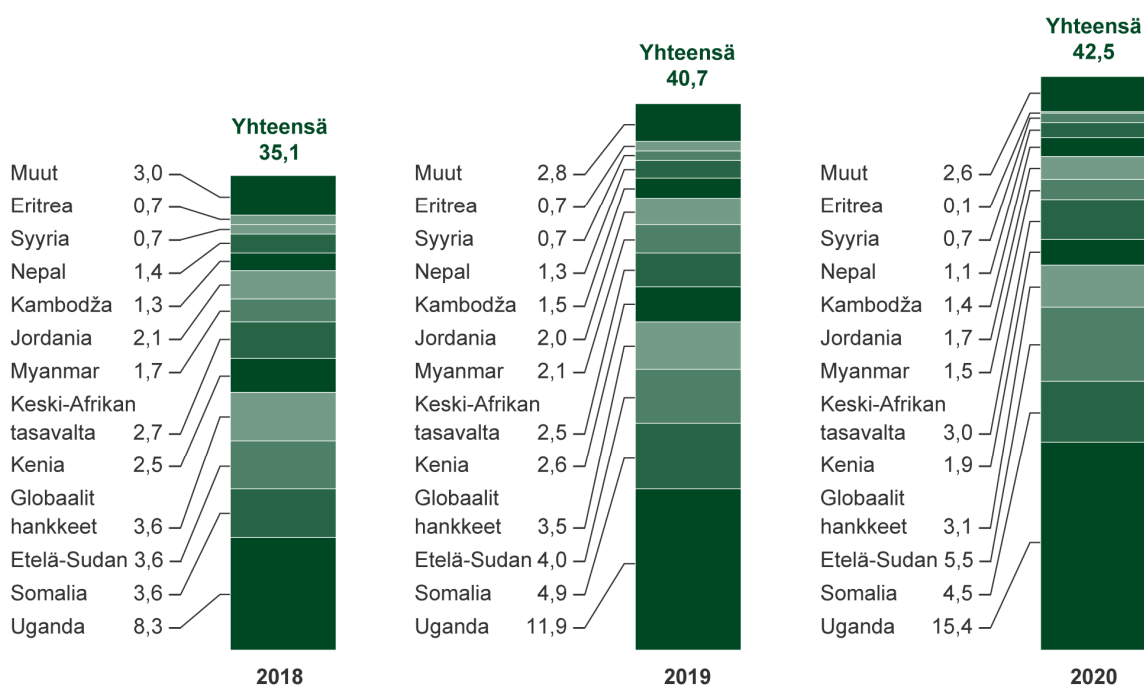
Palkat ja palkkiot sivukuluineen olivat 15,2 M€ (14,6 M€), 13,7 M€ (13,0 M€). Tilikauden aikana investoitiin IT-järjestelmien kehitykseen ja -laitteistoon 0,3 M€ (0,3), 0,2 M€ (0,2 M€). Käyttöomaisuudesta tehdyt poistot olivat yhteensä 0,05 M€ (0,1 M€).

Avustustyö (sisältäen ohjelmien suunnittelun, seurannan ja kehittämisen kulut) jakautui seuraavasti (M€):

M€	konserni	konserni	konserni
	2020	2019	2018
Uganda	15,4	11,9	8,3
Somalia	4,5	4,9	3,6

Etelä-Sudan	5,5	4,0	3,6
Globaalit hankkeet	3,1	3,5	3,6
Kenia	1,9	2,6	2,5
Keski-Afrikan tasavalta	3,0	2,5	2,7
Myanmar	1,5	2,1	1,7
Jordania	1,7	2,0	2,1
Kambodža	1,4	1,5	1,3
Nepal	1,1	1,3	1,4
Syyria	0,7	0,7	0,7
Eritrea	0,1	0,7	0,7
Muut	2,6	2,8	3,0
Yhteensä	42,5	40,7	35,1

Avustustyön kulut 2018–2020

12. Henkilöstö

Henkilötyövuosia kertyi yhteensä 2 418 (2019), 2 339 (1950). Helsingissä työskentelevä ja lähetetty henkilöstö kartutti henkilötyövuosia yhteensä 157 (167), 151 (160).

Ohjelmatoimistoissa paikalta palkattu henkilöstö kartutti 2261 (1852), 2185 (1790)

henkilötyövuotta. Määräaikaiset televarainhankkijat tekivät lyhytaikaisissa työsuhteissa yhteensä 2 (7) henkilötyövuotta. Vuonna 2020 ei rekrytoitu F2F varainhankkijoita.

Vakituisessa työsuhteessa tehtiin 137 (136), 127 (127) henkilötyövuotta ja määräaikaisessa 2 281 (1883), 2 209 (1823) henkilötyövuotta.

13. Hallinto

Säätiön hallitus kokoontui vuonna 2020 kuusi kertaa, joista neljä kokousta järjestettiin kokonaan etäyhteydellä ja yksi hybridikokouksena johtuen vallitsevasta Covid-19-pandemiatilanteesta. Lisäksi syksyllä 2020 järjestettiin kaksi, erityisesti uusille jäsenille suunnattua perehdytyswebinaaria, joissa Kirkon Ulkomaanavun työntekijät esittelivät hallitukselle KUA:n toiminnan eri osa-alueita.

Hallitukseen kuuluivat kevätkokoukseen 2020 asti puheenjohtajana kv-asiantuntija Tarja Kantola, varapuheenjohtajana kirkkoherra Olli-Pekka Silfverhuth sekä jäsenenä asianajaja Tuomas Aho, johtaja Sixten Ekstrand, seurakuntapastori Riikka Hietanen, piispa Kaisamari Hintikka, kansanedustaja Anna-Kaisa Ikonen, kehitysmaatutkija, dos. Marjaana Jauhola, kirkkoherra Juhani Lavanko, toimittaja Reetta Meriläinen, kauppatieteen maisteri Ritva Ohmeroluoma, toimittaja Aila Paloniemi ja kansainvälisyystyön pastori Mark Saba.

Kirkkohallituksen täysistunnossa 9.6.2020 nimettiin Kirkon Ulkomaanavun säätiölle uusi hallitus kaudelle 2020–2023. Uusi hallitus aloitti toimintansa kevätkokouksessa 18. elokuuta 2020. Puheenjohtajaksi valittiin kv-asiantuntija Tarja Kantola ja varapuheenjohtajaksi piispa Kaisamari Hintikka. Uusina jäseninä aloittivat kansanedustaja Atte Harjanne, työelämäprofessori Ritva Reinikka ja teologian kandidaatti Hanna Ylikangas. Hallituskautensa päättivät seurakuntapastori Riikka Hietanen ja kehitysmaatutkija, dos. Marjaana Jauhola. Muut edellisen hallituskauden jäsenet jatkoivat hallituksessa.

Asiantuntijajäsenenä hallituksessa ovat toimineet pääsihteeri Mari-Anna Auvinen, johtaja Kalle Kuusimäki, toiminnanjohtaja Riina Nguyen, dosentti Jaakko Rusama huhtikuuhun 2020 asti sekä teologian tohtori Elina Hellqvist toukokuusta 2020 alkaen.

13.1 Sääntömuutokset

Sääntömuutoksia ei tehty vuonna 2020.

14. Lähipiiritoimet

Säätiölaissa määritellään yksityiskohtaisesti säätiön lähipiiritoimet. Kirkon Ulkomaanavun lähipiiriin katsotaan kuuluvan seuraavat henkilöt:

- hallituksen jäsenet
- toiminnanjohtaja ja johtoryhmän jäsenet
- tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu tilintarkastuksesta
- kenttätoimistojen hallintoelinten jäsenet maissa, joissa näillä hallintoelimillä on paikallisen lainsäädännön mukaisesti päätösvaltaa.

Lähipiiriin kuuluvat lisäksi edellä mainittujen perheenjäsenet.

Lähipiiriin katsotaan kuuluviksi myös seuraavat yhteisöt:

- evankelisluterilainen kirkko
- yllä mainittujen, yksin tai yhdessä toimivien henkilöiden määräysvallassa oleva yhteisö ja säätiö

Kirkon Ulkomaanavussa on laadittu ohjeistus lähipiiritoimien ilmoittamisesta ja lähipiiritoimet julkistetaan vuosittain säätiön toimintakertomuksessa. Säätiölain määritelmän mukainen Kirkon Ulkomaanavun lähipiiri on erittäin laaja. Tämän vuoksi ei ole mahdollista täysin kattavasti kartoittaa kaikkia em. lähipiiriin kuuluvia tahoja.

14.1 Lähipiiritaulukko

Toimet tai taloudelliset edut euroina	Lähipiirisuhteen luonne				
	1	2	3	4	5
A Johdon palkat ja palkkiot	-	14 523 €	565 122 €	-	-
B Sopimukset	620 436 €	90 853 €	-	-	-
C Myönnetty tuki	-	-	-	-	-
D Annetut lainat, vastuut ja sitoumukset	-	-	-	-	-

14.2 Toimien ja taloudellisten etujen selitykset

A = Säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenistä ja varajäsenistä, toimitusjohtajasta ja hänen sijaisestaan sekä asiamiehestä ja muusta henkilöstä, joka osallistuu säätiön johtamiseen, ilmoitetaan palkat ja palkkiot sekä eläkesitoumukset näistä tehtävistä. Kohdassa ilmoitetaan esim. kokouspalkkiot, vuosipalkkiot, palkat, konsulttipalkkiot sekä muut rahalliset korvaukset, jotka säätiön johtoon kuuluva ja johtamiseen osallistuva saa säätiön hyväksi tekemästään työstä.

B = Sopimuksista ilmoitetaan esim. vuokra-, konsultointi- ja myyntisopimukset. Sopimuksista ilmoitetaan kaikki säätiön ja lähipiiriin kuuluvien välillä tehdyt kaupalliset toimet, joita ei ole ilmoitettu muissa kohdissa.

C = Myönnettyä tukea voivat olla esim. apurahat, avustukset ja palkinnot sekä muut osittain tai kokonaan vastikkeettomat käyttöedut.

D = Euromäärien lisäksi ilmoitetaan miten lainat, vastuut ja vastuusitoumukset liittyvät säätiön tarkoituksen toteuttamiseen, toimintamuotoihin ja varainhoitoon sekä niiden pääasialliset ehdot.

14.3 Lähipiirisuhteen luonne

1 = Säätiön perustaja ja säätiössä määräysvaltaa käyttävä sekä näiden tai säätiön tytäryhteisö ja -säätiö

2 = Säätiön ja 1. kohdassa tarkoitetun yhteisön ja säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsen ja varajäsen, toimitusjohtaja ja tämän sijainen, vastuunalainen yhtiömies ja tilintarkastaja

3 = Säätiön asiamies ja muu henkilö, joka osallistuu säätiön johtamiseen.

4 = 1–3 kohdassa tarkoitetun ihmisen perheenjäsen*

5 = 1–4 kohdassa tarkoitetun ihmisen tai yhdessä toimivien ihmisten määräysvallassa oleva yhteisö ja säätiö

* aviopuoliso ja avopuoliso, oma ja puolison lapsi ja tämän puoliso ja jälkeläinen sekä oma ja puolison vanhempi, isovanhempi ja tämän vanhempi

15. Tuleva kehitys

Covid-19-pandemia jatkuu edelleen vuonna 2021 ja tulee vaikuttamaan KUA:n toimintaan monin tavoin negatiivisesti. Meneillään olevat rokotukset tulevat lieventämään asetettuja rajoituksia, mutta entisenkaltainen toimintaympäristö tuskin palautuu pandemian jälkeenkään. Suurimmat pandemian jälkeiset muutokset koskevatkin juuri työelämää. Etätyöskentely lisääntynee ja työhön liittyvä kokous- tai muu matkustaminen tuskin palautuu pandemiaa edeltävälle tasolle.

Kehitysyhteistyön globaalit rakennemuutokset tulevat vaikuttamaan Kirkon Ulkomaanavun toimintaan tulevina vuosina merkittävästi. Järjestön on edelleen kehitettävä uudenlaisia toimintatapoja ja löydettävä uudenlaisia rahoitusinstrumentteja missionsa, visionsa ja toimintatavoitteidensa toteuttamiseksi. Esimerkiksi yksityissektorin rahoituksen voimakas priorisointi joissakin maissa tulee jatkumaan ja laajenemaan. Kirkon Ulkomaanavun on pystyttävä osoittamaan toiminnassaan selkeä lisäarvonsa ja kokemuksensa toimimisesta kehitysmaissa, erityisesti hauraissa olosuhteissa. Liittoutuminen läheisemmin kansainvälisten toimijoiden, kuten YK-järjestöjen, kehityspankkien, ACT-sisarjärjestöjen ja muiden kansalaisjärjestötoimijoiden kanssa jatkuu.

KUA:n globaali strategia vahvistettiin toukokuussa 2016 ja sen toteuttaminen käynnistyi vuonna 2017. Vuonna 2018 käynnistynyt kehitys- ja visioprosessi "FCA 2030" jatkui toimintavuoden aikana. Prosessiin osallistui koko KUA:n henkilökunta. Toimintavuoden aikana käynnistettiin KUA:n johtamisjärjestelmän kehittäminen osana FCA2030 –prosessia, ja toimintavuoden lopussa hallitus hyväksyi mallin yleisperiaatteet.

16. Olennaiset ohjelmatoiminnan tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Tilikausi 2021 jatkui poikkeuksellisissa merkeissä pandemian jatkuessa eri puolilla maailmaa. Toivoa paremmasta luovat eri maissa meneillään olevat rokotusohjelmat. Ohjelmamaiden vaalien jälkeiset tilanteet ovat vaikeuttaneet toimintaamme Keski-Afrikan tasavallassa ja Myanmarissa, jossa sotilasvallankaappauksen jälkeinen tilanne on varsin sekava. KUA on käynnistänyt uuden johtamisjärjestelmän toteuttamisen ja siirtyy uuteen malliin 1.4. alkaen.

KIRKON ULKOMAANAPU SR

TULOSLASKELMA	Konserni 1.1. - 31.12.2020	Konserni 1.1. - 31.12.2019	Emo 1.1. - 31.12.2020	Emo 1.1. - 31.12.2019
VARSAINAINEN TOIMINTA				
Avustustoiminta				
Tuotot				
Valtiolta	9 467 021,22	10 123 418,82	9 467 021,22	10 123 418,82
Seurakunnat	3 884 142,82	3 852 918,97	3 884 142,82	3 852 918,97
Kansainväl. rahoituslähteistä	21 148 490,98	15 079 219,70	20 160 858,03	13 839 630,76
Muut tuotot	18 852,07	31 508,90	8 260,37	31 147,88
	<u>34 518 507,09</u>	<u>29 087 066,39</u>	<u>33 520 282,44</u>	<u>27 847 116,43</u>
Kulut				
Suorat avustukset	-22 487 578,27	-19 148 757,96	-23 671 235,86	-20 398 652,33
Henkilöstökulut	-12 168 327,74	-11 703 849,25	-10 551 954,99	-10 016 065,15
Muut kulut	-7 838 241,48	-9 877 195,19	-7 103 681,82	-9 032 196,38
	<u>-42 494 147,49</u>	<u>-40 729 802,40</u>	<u>-41 326 872,67</u>	<u>-39 446 913,86</u>
Kulujäämä	-7 975 640,40	-11 642 736,00	-7 806 590,23	-11 599 797,43
Avustustoiminnan tukitoiminnot				
Viestintä ja sidosryhmätyö				
Tuotot	154 417,45	182 087,14	154 417,45	182 087,14
Kulut				
Henkilöstökulut	-1 076 273,37	-1 124 743,64	-1 076 273,37	-1 124 743,64
Muut kulut	-328 158,53	-624 985,98	-328 158,53	-624 985,98
	<u>-1 404 431,90</u>	<u>-1 749 729,62</u>	<u>-1 404 431,90</u>	<u>-1 749 729,62</u>
Kulujäämä	-1 250 014,45	-1 567 642,48	-1 250 014,45	-1 567 642,48
Yleishallinto				
Tuotot	62 334,65	48 526,77	139 667,14	148 526,77
Kulut				
Henkilöstökulut	-2 030 063,37	-2 176 000,60	-2 030 063,37	-2 176 000,60
Muut kulut	-1 605 242,25	-1 840 184,42	-1 588 170,80	-1 836 911,20
Siirto toiminnanaloille	2 697 780,83	2 534 280,38	2 697 780,83	2 534 280,38
	<u>-937 524,79</u>	<u>-1 481 904,64</u>	<u>-920 453,34</u>	<u>-1 478 631,42</u>
Kulujäämä	-875 190,14	-1 433 377,87	-780 786,20	-1 330 104,65
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-10 100 844,99	-14 643 756,35	-9 837 390,88	-14 497 544,56
VARAINHANKINTA				
Tuotot				
Lahjoitukset yksityishenkilöiltä	10 383 808,86	10 583 201,35	10 383 808,86	10 583 201,35
Lahjoitukset yrityksiltä ja yhteisöiltä	445 415,98	899 064,67	445 415,98	899 064,67
Lahjoitukset seurakunnilta	1 624 840,64	2 536 833,94	1 624 840,64	2 536 833,94
Muut tuotot	298 622,56	366 400,71	298 622,56	366 400,71
	<u>12 752 688,04</u>	<u>14 385 500,67</u>	<u>12 752 688,04</u>	<u>14 385 500,67</u>
Kulut	-2 035 571,12	-2 360 002,81	-2 035 571,12	-2 360 002,81
Tuottojäämä	<u>10 717 116,92</u>	<u>12 025 497,86</u>	<u>10 717 116,92</u>	<u>12 025 497,86</u>
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA				
Osuus osakkuusyritysten voitosta	-1 018,38	6 177,35	0,00	0,00
Tuotot	397 391,11	235 324,29	81 301,83	175 024,91
Kulut	-884 664,97	-26 183,71	-72 522,53	13 316,29
Tuottojäämä	<u>-488 292,24</u>	<u>215 317,93</u>	<u>8 779,30</u>	<u>188 341,20</u>
Kulujäämä	127 979,69	-2 402 940,56	888 505,34	-2 283 705,50
YLEISAVUSTUKSET				
Toiminta-avustus Kirkkohallitukselta	<u>937 000,00</u>	<u>937 000,00</u>	<u>937 000,00</u>	<u>937 000,00</u>
Tulos ennen rahastosiirtoja	1 064 979,69	-1 465 940,56	1 825 505,34	-1 346 705,50
RAHASTOSIIRROT				
Lahjoitusrahasto	-464 805,07	1 140 560,49	-464 805,07	1 140 560,49
Katastrofirahasto	-733 087,44	-150 247,69	-733 087,44	-150 247,69
Naisten Pankin rahasto	297 664,59	40 850,66	297 664,59	40 850,66
Avustusrahasto	-55,39	-102,82	-55,39	-102,82
	<u>-900 283,31</u>	<u>1 031 060,64</u>	<u>-900 283,31</u>	<u>1 031 060,64</u>
Tilikauden verot	<u>-32 509,01</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	<u>132 187,37</u>	<u>-434 879,92</u>	<u>925 222,03</u>	<u>-315 644,86</u>

Y-tunnus 0998454-4

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/78625686-6d1b-492d-b1b3-8878ef3ebd38

KIRKON ULKOMAANAPU SR

TASE	Konserni 31.12.2020	Konserni 31.12.2019	Emo 31.12.2020	Emo 31.12.2019
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Ennakkomaksut	212 034,01	202 870,60	212 034,01	202 870,60
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	45 078,06	41 907,06	0,00	0,00
Rakennukset ja rakennelmat	249 348,28	176 722,40	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	101 776,12	76 013,62	47 878,48	74 515,78
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	396 202,46	294 643,08	47 878,48	74 515,78
Sijoitukset				
Tytäryhtiöosakkeet	0,00	0,00	92 265,71	92 265,71
Muut osakkeet ja osuudet	14 718 337,39	15 676 566,87	75 500,00	936 776,14
Muut saamiset	4 121 172,48	4 790 997,13	4 121 172,48	4 790 997,13
Sijoitukset yhteensä	18 839 509,87	20 467 564,00	4 288 938,19	5 820 038,98
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
VAIHTO-OMAISUUS				
Valmiit tuotteet	1 115,74	0,00	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	14 742,11	0,00	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus yhteensä	15 857,85	0,00	0,00	0,00
Saamiset				
Pitkäaikaiset	0,00	0,00	478 000,00	300 000,00
Lyhytaikaiset				
Ennakkomaksut projekteille	819 774,37	909 580,10	1 234 459,70	1 188 364,18
Siirtosaamiset	3 430 383,58	1 617 191,18	3 429 042,02	1 612 288,75
Muut saamiset	633 162,04	560 102,54	679 108,76	557 114,41
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	4 883 319,99	3 086 873,83	5 342 610,48	3 357 767,34
Rahoitusarvopaperit	0,00	586 024,56	0,00	100 000,00
Rahat ja pankkisaamiset	17 073 853,75	9 057 584,44	15 156 131,49	7 727 223,57
VASTAAVAA YHTEENSÄ	41 420 777,94	33 695 560,50	25 525 592,65	17 582 416,27
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	33 637,59	33 637,59	33 637,59	33 637,59
Muut määrätarkoitukseen sidotut rahastot				
Lahjoitusrahasto	1 269 458,11	804 653,04	1 269 458,11	804 653,04
Katastrofivarat	2 546 138,51	1 813 051,07	2 546 138,51	1 813 051,07
Naisten Pankki	1 905 396,06	2 206 923,53	1 906 617,79	2 204 282,38
Avustusrahasto 1985	117 751,26	117 695,87	117 751,26	117 695,87
Edellisten tilikausien ylijäämä	4 178 077,26	4 477 239,09	4 162 034,23	4 477 679,09
Tilikauden yli-/alijäämä	132 187,37	-434 879,92	925 222,03	-315 644,86
Oma pääoma yhteensä	10 182 646,16	9 018 320,27	10 960 859,52	9 135 354,18
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikaiset				
Lainat	16 000 000,00	16 000 000,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset				
Saadut ennakot	10 318 361,10	4 893 025,21	9 989 557,46	4 883 814,11
Ostovelat	455 168,11	597 124,23	235 863,96	478 813,64
Muut velat	1 708 371,45	1 481 671,81	1 716 366,26	1 521 190,27
Siirtovelat	2 756 231,11	1 705 418,97	2 622 945,45	1 563 244,07
Vieras pääoma yhteensä	31 238 131,78	24 677 240,23	14 564 733,13	8 447 062,09
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	41 420 777,94	33 695 560,50	25 525 592,65	17 582 416,27

Y-tunnus 0998454-4

 Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/ff/document-check/78625686-6d1b-492d-b1b3-8878ef3ebd38>

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Pysyvät vastaavat ja poistot

Emon suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hankintamenoista arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaisesti tasapoistoin. Poistoaika on viisi vuotta.

Projektien tulouttaminen

Projektit tuloutetaan sitä mukaa, kun niiden toteutuksessa käytetään avustusvaroja. Projektien käyttämättä olevat projektivarat kirjataan taseen saamisiin ennakkomaksuiksi projekteille. Tiedot käyttämättömistä projektivaroista perustuvat kumppaneiden osalta pääosin tilintarkastamattomiin tietoihin.

Sivuliikkeet

Toimistoja Kambodzassa, Keski-Afrikan tasavallassa, Etelä-Sudanissa, Somaliassa, Ugandassa, Myanmarissa, Nepalissa ja Eritreassa on käsitelty Kirkon Ulkomaanavun sivuliikkeinä.

Näiden ulkomaanrahamääräiset kulut on yhdistelty Kirkon Ulkomaanavun tuloslaskelmaan käyttäen kuukausittain painotettua keskipurssia ja tuotot on yhdistelty rahan vastaanottamispäivän kurssilla. Maksetut ennakat on merkitty taseeseen syntymispäivän kurssiin. Sivuliikkeiden rahat ja pankkisaamiset on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin ja pysyvien vastaavien hankintameno on kirjattu kuluksi.

Muut lyhytaikaiset valuuttamääräiset velat on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin.

Toimistojen keskinäiset velat ovat muita velkoja sekä keskinäiset saamiset ovat muita saamisia.

Konserni

Toimistoja Jordaniassa, Keniassa sekä USA:ssa on käsitelty itsenäisinä kirjanpitovelvoisina.

Itsenäisten kirjanpitovelvollisten tiedot on yhdistelty konsernitilinpäätökseen, eliminoitu keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset liiketapahtumat.

Näiden ulkomaanrahamääräiset tuotot ja kulut on yhdistelty Kirkon Ulkomaanavun konsernituloslaskelmaan käyttäen tilikauden keskipurssia ja tase-erät on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Pysyvien vastaavien hankintameno on kirjattu kuluksi.

Tytäryhtiöt FCA Investments Oy, Egg Production (U) Limited Ugandassa sekä osakkuusyhtiö Omnia Education Partnerships Oy on yhdistelty konsernitilinpäätökseen.

Muuta

Kapitalisaatiosopimusten sisällä olevat eräpäivänä pääomaturvatut sijoitukset on merkitty taseen pysyvien vastaavien sijoituksissa hankintameno suuruusina.

Saadut testamentit on tuloutettu, kun testamenttisaaminen on lainvoimainen.

2. TUOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	Konserni 2020	Konserni 2019	Emo 2020	Emo 2019
KOKONAISTUOTOT JA -KULUT				
Tuotot	48 821 319,96	44 881 682,61	47 585 356,90	43 675 255,92
Toimintakulut				
Avustustyö	-42 526 656,50	-40 729 802,40	-41 326 872,67	-39 446 913,86
Kotimaan tukitoiminnot ja hallinto	-5 262 192,78	-5 617 820,78	-4 432 978,89	-5 575 047,56
Kokonaiskulut	-47 788 849,28	-46 347 623,18	-45 759 851,56	-45 021 961,42
Siirrot rahastoista/rahastoihin	-900 283,31	1 031 060,64	-900 283,31	1 031 060,64
Tilikauden tulos	132 187,37	-434 879,92	925 222,03	-315 644,86
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTOT				
Avustustoiminnan tuotot Ulkoministeriöltä				
Ulkoministeriö, ohjelmatuki	6 192 258,65	5 400 000,00	6 192 258,65	5 400 000,00
Ulkoministeriö, humanitaarinen apu	2 493 212,50	3 841 113,15	2 493 212,50	3 841 113,15
Ulkoministeriö, muut	781 550,07	1 024 209,58	781 550,07	1 024 209,58
Yhteensä	9 467 021,22	10 265 322,73	9 467 021,22	10 265 322,73
Avustustoiminnan tuotot EU:lta				
EU kehitysyhteistyö	2 497 976,75	2 252 862,22	2 497 976,75	2 252 862,22
EU humanitaarinen apu	3 001 731,21	1 714 851,84	3 001 731,21	1 714 851,84
Yhteensä	5 499 707,96	3 967 714,06	5 499 707,96	3 967 714,06
Tuotot institutionaalisista rahoituslähteistä				
UNICEF	1 551 315,43	2 337 298,48	1 059 249,08	1 549 762,30
YK (muut kuin UNICEF)	5 298 712,37	4 920 482,11	4 807 264,39	4 599 535,13
Education cannot wait -fund	3 142 290,64	1 063 135,90	3 142 290,64	1 063 135,90
US government	3 038 924,59	721 975,50	3 038 924,59	624 924,86
Dutch government	1 245 939,89	549 050,15	1 245 939,89	549 050,15
Muu valtiollinen rahoitus	778 929,05	513 725,28	774 810,43	513 725,28
Muu institutionaalinen rahoitus	457 003,70	676 773,81	457 003,70	642 718,68
ACT	122 399,35	184 889,32	122 399,35	184 889,32
Yhteensä	15 635 515,02	10 967 330,55	14 647 882,07	9 727 741,61
Muut julkiset avustukset	13 268,00	2 271,18	13 268,00	2 271,18
Avustustoiminnan tuotot seurakunnilta				
Talousarviotuki	3 884 142,82	3 852 918,97	3 884 142,82	3 852 918,97
Avustustoiminnan muut tuotot	58 519,21	80 035,67	147 927,51	179 674,65
Avustustoiminnan tukitoimintojen tuotot				
Opetusministeriön tuki nuorisotyölle	29 000,00	30 000,00	29 000,00	30 000,00
Kirkkohallituksen tuki nuorisotyölle	84 000,00	84 000,00	84 000,00	84 000,00
Yhteisölahjoitukset	15 000,00	20 000,00	15 000,00	20 000,00
Muut tuotot	49 084,96	48 087,14	26 417,45	48 087,14
Yhteensä	177 084,96	182 087,14	154 417,45	182 087,14
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	34 735 259,19	29 317 680,30	33 814 367,03	28 177 730,34

KIRKON ULKOMAANAPU SR

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2020 LIITETIEDOT

	Konserni 2020	Konserni 2019	Emo 2020	Emo 2019
VARAINHANKINNAN TUOTOT				
Lahjoitukset yksityishenkilöiltä	10 176 763,47	10 353 839,25	10 176 763,47	10 353 839,25
Tuotteiden myynti	312 770,04	352 071,30	312 770,04	352 071,30
Nenäpäivä-keräys	176 748,30	213 101,53	176 748,30	213 101,53
Muut korvaukset	16 149,61	30 589,98	16 149,61	30 589,98
Yhteensä	10 682 431,42	10 949 602,06	10 682 431,42	10 949 602,06
Lahjoitukset yrityksiltä ja yhteisöiltä	445 415,98	899 064,67	445 415,98	899 064,67
Lahjoitukset seurakunnilta	1 624 840,64	2 536 833,94	1 624 840,64	2 536 833,94
VARAINHANKINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	12 752 688,04	14 385 500,67	12 752 688,04	14 385 500,67
MUUT TUOTOT				
Kirkkohallituksen toimintatuki	937 000,00	937 000,00	937 000,00	937 000,00
Osuus osakkuusyritysten voitosta	-1 018,38	6 177,35	0,00	0,00
Sijoitus ja rahoitustoiminta	397 391,11	235 324,29	81 301,83	175 024,91
Yhteensä	1 333 372,73	1 178 501,64	1 018 301,83	1 112 024,91
RAHASTOJEN MUUTOKSET	-900 283,31	1 031 060,64	-900 283,31	1 031 060,64
HENKILÖSTÖN KESKIMÄÄRÄINEN LUKUMÄÄRÄ	2020	2019	2020	2019
Kansainvälinen ohjelmatyö				
Helsinki	54	56	54	56
Lähetetyt	28	32	26	32
Paikalta palkatut	2 200	1 964	2 094	1 886
Johtajan toimisto	11	11	11	11
Varainhankinta ja viestintä	34	36	34	36
Talous- ja tietohallinto	10	12	10	12
Henkilöstö ja hallinto	11	10	11	10
Yhteensä	2 348	2 121	2 240	2 043
HENKILÖSTÖKULUT	2020	2019	2020	2019
Palkat ja palkkiot, Suomesta maksetut	8 024 269,28	8 662 257,98	8 024 269,28	8 662 257,98
Eläkekulut, Suomesta maksetut	931 792,66	1 035 895,80	931 792,66	1 035 895,80
Muut henkilösivukulut, Suomesta maksetut	215 374,96	172 220,10	215 374,96	172 220,10
Maatoimistoista maksetut sivukuluihin	6 028 244,32	4 749 683,97	4 500 689,81	3 167 327,93
Yhteensä	15 199 681,22	14 620 057,85	13 672 126,71	13 037 701,81
Muut henkilösivukulut sisältävät palkkojen perusteella määräytyvät lakisääteiset kulut. Henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa vakuutusyhtiöissä. Maatoimistoista paikallisesti maksettujen palkkojen sivukulut määräytyvät kunkin maan lainsäädännön mukaisesti.				
Hallituksen kokouspalkkiot	2020	2019	2020	2019
	12 765,00	12 145,00	12 765,00	12 145,00
Vuoden 2020 kokouspalkkiot noudattivat Kirkkohallituksen virastokollegion vahvistamia Kirkon ulkoasiain neuvoston kokouspalkkioita: hallituksen puheenjohtajalle 445 euroa kuukaudessa ja hallituksen jäsenille 135 euroa per kokous.				
Tilintarkastajien palkkiot	2020	2019	2020	2019
Tilintarkastus	71 288,23	25 046,76	65 147,90	22 510,96
Toimeksiannot	25 705,64	33 397,35	25 705,64	33 397,35
Veroneuvonta	2 009,82	0,00	0,00	0,00
Maatoimistojen paikalliset tilintarkastuskulut	194 869,33	123 072,95	142 222,04	93 041,05
Tilikauden aikana kuluksi kirjatut hankinnat	2020	2019	2020	2019
IT-ohjelmat ja lisenssit	191 572,35	138 005,07	191 572,35	138 005,07
Koneet, IT-laitteet ja kalusto	93 137,58	178 864,40	46 222,83	51 263,83

3. TASEEN LIITETIEDOT

	Konserni 2020	Konserni 2019	Emo 2020	Emo 2019
AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET				
IT-OHJELMISTOT				
Hankintameno tilikauden alussa 1.1.	202 870,60	0,00	202 870,60	0,00
Lisäykset tilikauden aikana 1.1.-31.12.	9 163,41	202 870,60	9 163,41	202 870,60
Hankintameno tilikauden lopussa 31.12.	212 034,01	202 870,60	212 034,01	202 870,60
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmapoistot 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	212 034,01	202 870,60	212 034,01	202 870,60
MAA- JA VESIALUEET				
Hankintameno tilikauden alussa 1.1.	41 907,06	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikauden aikana 1.1.-31.12.	3 171,00	41 907,06	0,00	0,00
Hankintameno tilikauden lopussa 31.12.	45 078,06	41 907,06	0,00	0,00
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmapoistot 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	45 078,06	41 907,06	0,00	0,00
RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT				
Hankintameno tilikauden alussa 1.1.	176 722,40	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikauden aikana 1.1.-31.12.	82 960,92	176 722,40	0,00	0,00
Hankintameno tilikauden lopussa 31.12.	259 683,32	176 722,40	0,00	0,00
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmapoistot 31.12.	-10 335,04	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	249 348,28	176 722,40	0,00	0,00
KONEET JA KALUSTO				
Hankintameno tilikauden alussa 1.1.	697 123,19	660 971,92	695 625,35	660 971,92
Lisäykset tilikauden aikana 1.1.-31.12.	55 332,86	36 151,27	0,00	34 653,43
Hankintameno tilikauden lopussa 31.12.	750 958,21	697 123,19	695 625,35	695 625,35
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	-621 109,57	-571 015,12	-621 109,57	-571 015,12
Tilikauden suunnitelmapoistot 31.12.	-28 072,52	-50 094,45	-26 637,30	-50 094,45
Kirjanpitoarvo 31.12.	101 776,12	76 013,62	47 878,48	74 515,78
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	2020	2019	2020	2019
Rakennukset ja rakennelmat	10 335,04	0,00	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	28 072,52	50 094,45	26 637,30	50 094,45
Yhteensä	38 407,56	50 094,45	26 637,30	50 094,45
OSAKKEET JA OSUUDET	2020	2019	2020	2019
FCA Investments, Helsinki, 100%	0,00	0,00	2 500,00	2 500,00
Egg Production (U) Ltd, 100%	0,00	0,00	89 765,71	89 765,71
Omnia Education Partnerships Oy, 20%	75 500,00	75 500,00	75 500,00	75 500,00
Muut osakkeet ja osuudet	14 642 837,39	15 676 566,87	0,00	861 276,14
Yhteensä	14 718 337,39	15 752 066,87	167 765,71	1 029 041,85
MUUT SAAMISET	2020	2019	2020	2019
Markkina-arvo	4 122 627,59	4 962 427,10	4 122 627,59	4 962 427,10
Kirjanpitoarvo	4 121 172,48	4 790 997,13	4 121 172,48	4 790 997,13
Erotus	1 455,11	171 429,97	1 455,11	171 429,97
Muut saamiset ovat kapitalisaatiosopimusten sisällä olevia eräpäivänä pääomaturvattuja sijoituksia.				
ENNAKKOMAKSUT PROJEKTEILLE	2020	2019	2020	2019
Saamiset kumppaneilta	819 774,37	909 580,10	1 234 459,70	1 188 364,18
Yhteensä	819 774,37	909 580,10	1 234 459,70	1 188 364,18
Ulkomaanavun projekteja toteuttavat kumppanit sekä itsenäisinä käsitellyt maatoimistot ilmoittavat tilinpäätöshetkellä käyttämättä olevan osuuden heille maksetuista avustuksista, ja nämä on kirjattu Ulkomaanavun taseeseen aktivoitaviin projektivaroihin. Tiedot perustuvat pääosin tilintarkastamattomiin raporteihin.				
SIIRTOSAAMISET	2020	2019	2020	2019
Kelan saamiset	32 000,00	32 200,00	32 000,00	32 200,00
Vakuutusmaksusaamiset	17 605,03	46 796,50	17 605,03	46 796,50
Lahjoitusten siirtosaamiset	611 904,60	456 264,15	611 904,60	456 264,15
Avustusennakot	2 763 492,49	1 019 222,10	2 763 492,49	1 019 222,10
Muut siirtosaamiset	5 381,46	62 708,43	4 039,90	57 806,00
Yhteensä	3 430 383,58	1 617 191,18	3 429 042,02	1 612 288,75
MUUT SAAMISET	633 162,04	560 102,54	679 108,76	557 114,41

KIRKON ULKOMAANAPU SR

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2020 LIITETIEDOT

OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	Konserni 2020	Konserni 2019	Emo 2020	Emo 2019
Peruspääoma	33 637,59	33 637,59	33 637,59	33 637,59
Muut määrätarkoitukseen sidotut rahastot	2020	2019	2020	2019
Lahjoitusrahasto, alkusaldo 1.1.	804 653,04	1 945 213,53	804 653,04	1 945 213,53
Lisäykset tilikauden aikana	2 055 050,23	2 787 877,05	2 055 050,23	2 787 877,05
Avustukset tilikauden aikana	-1 590 245,16	-3 928 437,54	-1 590 245,16	-3 928 437,54
Lahjoitusrahaston pääoma 31.12.	1 269 458,11	804 653,04	1 269 458,11	804 653,04
Katastrofirahasto, alkusaldo 1.1.	1 813 051,07	1 662 803,38	1 813 051,07	1 662 803,38
Lisäykset tilikauden aikana	2 081 215,77	2 736 893,65	2 081 215,77	2 736 893,65
Avustukset tilikauden aikana	-1 348 128,33	-2 586 645,96	-1 348 128,33	-2 586 645,96
Katastrofirahaston pääoma 31.12.	2 546 138,51	1 813 051,07	2 546 138,51	1 813 051,07
Naisten Pankin rahasto, alkusaldo 1.1.	2 204 282,38	2 245 133,04	2 204 282,38	2 245 133,04
Lisäykset tilikauden aikana	1 557 663,11	2 032 859,91	1 557 663,11	2 032 859,91
Avustukset tilikauden aikana	-1 855 327,70	-2 073 710,57	-1 855 327,70	-2 073 710,57
Naisten Pankin rahaston pääoma 31.12.	1 906 617,79	2 204 282,38	1 906 617,79	2 204 282,38
Avustusrahasto, alkusaldo 1.1.	117 695,87	117 593,04	117 695,87	117 593,04
Lisäykset tilikauden aikana	110,77	205,64	110,77	205,64
Avustukset tilikauden aikana	-55,38	-102,82	-55,38	-102,82
Avustusrahaston pääoma 31.12.	117 751,26	117 695,86	117 751,26	117 695,87

Lahjoitusrahastoon kirjataan kohdennettuja yksityisen ja seurakuntasektorin tuottoja, joita käytetään kehitysyhteistyöhön.

Katastrofirahaston varojen avulla Ulkomaanapu voi reagoida äkillisiin luonnon ja ihmisten aiheuttamiin katastrofeihin toimittamalla apua perille nopeasti.

Naisten Pankin rahaston avulla tuetaan kehitysmaiden naisten yrittäjyyttä ja omaehtoista toimeentuloa.

Avustusrahaston vuotuisesta korkotuotosta puolet lisätään pääomaan ja puolet käytetään avustustoimintaan.

Lahjoittaja ei halua nimeään julkisuuteen. Rahaston alkupääoma on annettu vuonna 1985.

	2020	2019	2020	2019
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	4 162 034,23	4 477 679,09	4 162 034,23	4 477 679,09
Tilikauden yli-/alijäämä	132 187,37	-434 879,92	925 222,03	-315 644,86
VIERAS PÄÄOMA	2020	2019	2020	2019
Pitkäaikainen vieras pääoma	16 000 000,00	16 000 000,00	0,00	0,00
Pitkäaikainen laina 16 M€, erääntyy yli 5 vuoden päästä				
SAADUT ENNAKOT	2020	2019	2020	2019
Ulkoministeriö, ohjelmatuki	554 635,00	0,00	554 635,00	0,00
Ulkoministeriö, humanitaarinen apu	1 369 593,55	1 162 806,05	1 369 593,55	1 162 806,05
Ulkoministeriö, muut	203 309,20	79 558,13	203 309,20	79 558,13
EU kehitysyhteistyö	1 834 697,99	927 892,79	1 834 697,99	927 892,79
EU humanitaarinen apu	2 063 631,25	1 216 127,01	2 063 631,25	1 216 127,01
United Nations	3 144 537,38	189 889,67	2 815 733,74	180 678,57
Muu valtiollinen rahoitus	816 567,51	920 415,49	816 567,51	920 415,49
Muu institutionaalinen rahoitus	33 686,03	117 650,38	33 686,03	117 650,38
ACT	169 512,75	30 314,74	169 512,75	30 314,74
Seurakuntien talousarvioavustukset	128 190,44	248 370,95	128 190,44	248 370,95
	10 318 361,10	4 893 025,21	9 989 557,46	4 883 814,11

Muut saadut ennakot koostuvat avustuksista, jotka on kohdennettu tietyille projekteille.

KIRKON ULKOMAANAPU SR

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2020 LIITETIEDOT

	Konserni	Konserni	Emo	Emo
	2020	2019	2020	2019
SIIRTOVELAT				
Lomapalkkavelat	1 331 958,48	1 310 214,23	1 331 958,48	1 310 214,23
Lakisääteiset vakuutusmaksuvelat	155 326,09	1 500,00	155 326,09	1 500,00
Velat projekteille	1 093 174,94	215 983,77	1 093 174,94	215 983,77
Muut siirtovelat	175 771,60	177 720,97	42 485,94	35 546,07
Yhteensä	2 756 231,11	1 705 418,97	2 622 945,45	1 563 244,07
TASEEN ULKOPUOLISET VASTUUT	2020	2019	2020	2019
Kirkon Ulkomaanapu sr:n takaus FCA Investments Oy:n 16 M€:n lainasta mahdollisesti aiheutuviin tappioihin maksimissaan	3 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00
LEASINGVUOKRAVASTUUT	2020	2019	2020	2019
Myöhemmin maksettavat	4200	0	4200	0
LIIKEHUONEISTON VUOKRAVASTUU	2020	2019	2020	2019
Eteläranta 8, 00130 Helsinki				
seuraavalla tilikaudella maksettavat	608 127,71	596 203,63	608 127,71	596 203,63
myöhemmin maksettavat	1 629 440,49	2 237 568,19	1 629 440,49	2 237 568,19

LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA KIRJANPITOAINOISTOISTA

Säätiön pääkirjanpito on tehty MS Dynamics NAV -taloushallinnon järjestelmässä.

Ostolaskujen kierrätysjärjestelmänä on ollut Opus Capita.

Matka- ja kululaskujen kierrätysjärjestelmä on ollut M2.

Maatoimistojen kirjanpito on tehty Inuit QuickBooks -taloushallinnon järjestelmässä.

Tilinpäätös	TP		Tilinpäätös
Päivä- ja pääkirja			sähköinen
Reskontraerittelyt			IT-osakirjanpitoa
Pankkitositteet	Nordea Aktia OP Sampo SHB Tapiola Nooa Pop ÅAB OmaSP	Nordea Aktia Helsingin OP Danske Bank Handelsbanken S-Pankki Nooa-pankki Suupohjan OP Ålandsbanken Oma Säästöpankki	sähköinen sähköinen sähköinen sähköinen sähköinen sähköinen sähköinen sähköinen sähköinen
Kassa	Kassa		sähköinen
Ostolaskut	OPUSOSTO Ostolasku+ Ostohyv+ Ostomaksut	Opus-laskut Ostolaskut Ostohyvityslaskut Ostolaskujen maksut	sähköinen sähköinen sähköinen sähköinen
M2 Matka- ja kululaskut	MKAKSI		sähköinen
Myyntilaskut	Myyntilas+ Myyntihyv+	Myyntilaskut Myyntihyvityslaskut	sähköinen sähköinen
Palkkakirjanpidon tositteet	Palkat 20		sähköinen
Muistiotositteet	Muistio 20		sähköinen
WeFood tapahtumat	WF		sähköinen
Kenttien tapahtumat	FO KAKSIK		sähköinen
Korjaustositteet	Korjaus 20		sähköinen
E-laskut	TITOEL	Tito e-laskut	sähköinen

KIRKON ULKOMAANAPU SR

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

Helsingissä 13. päivänä huhtikuuta 2021

_____
Tarja Kantola, puheenjohtaja

_____
Kaisamari Hintikka, varapuheenjohtaja

_____
Tuomas Aho

_____
Sixten Ekstrand

_____
Atte Harjanne

_____
Anna-Kaisa Ikonen

_____
Juhani Lavanko

_____
Reetta Meriläinen

_____
Ritva Ohmeroluoma

_____
Aila Paloniemi

_____
Ritva Reinikka

_____
Mark Saba

_____
Hanna Ylikangas

_____
Jouni Hemberg, toiminnanjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

_____ päivänä _____ kuuta 2021

KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö

_____
Heidi Vierros
KHT

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 36 pages before this page
Dokumentet inneholder 36 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 36 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 36 sider før denne side

Detta dokument innehåller 36 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 37 pages before this page

Dokumentet inneholder 37 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 37 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 37 sider før denne side

Detta dokument innehåller 37 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 38 pages before this page

Dokumentet inneholder 38 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 38 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 38 sider før denne side

Detta dokument innehåller 38 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende